

Mr. SPEAKER.—There are certain things which happen and which are calculated to harm the dignity of the Chair and the decorum of the House, and it is this aspect which distresses us and this House. I want you all to allow the proceedings to go on now. We are on the point of proceeding on to the other items. The points which are being raised are rather such that these ought not to have been raised in the House. I have already made it clear that if I make a mistake, it is for the Hon'ble Members to come and approach me or call me in a common place where we can discuss. After all, it is the duty of every member to keep the dignity and decorum of the House. I have a duty to keep the dignity and decorum of the House. In my duty, whatever I do, I inform the House and I do it *bona fide* and not in a bad spirit. In the discharge of my duties, if I happen to offend certain Hon'ble Members, the only course open to them is to approach me and convince me that I have wronged them. If what they say is correct, I am always there to make amends. I want all of you to work together as brothers and transact the business. Let us close this chapter and let us not raise any points of order or show feelings—one against the other. I request the Hon'ble Members to keep calm and cool.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I put a question which went unanswered. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—420 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಇನ್ನೂ 86 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥವೇ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡ ಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾರು ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದಕ ತಂದಿರುವುದು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಮತ್ತೆ ತಾವು ಯಾರೂ ಎತ್ತಬಾರದು. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವ ಬದಲು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ.

BUDGET ESTIMATES FOR 1960-61.

DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND No. 21—MEDICAL

38. Medical.

Sri K. K. HEGDE (Minister for Health).—Sir, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 3,10,57,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1961, in respect of ‘Medical’.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 3,10,57,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1961, in respect of ‘Medical’.”

I may inform the House that Demands Nos. 22 and 24 are also before the House.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—Sir, yesterday, you were pleased to tell us—you allowed only two Independents out of 36. “It is enough” you said “two people on behalf of the independents—it is not recognised and it is my discretion”. May I know what is the procedure you are following in picking and choosing the members? Hitherto you were telling some time would be apportioned for discussion. But so far not even a single procedure has been adopted. That is why, Sir, since four or five days, we are awaiting your kind discretion in just allowing equal opportunity for all the members to express.

Mr. SPEAKER.—I am getting a note prepared—from the Governor's Address down to this day. Sometimes

the number of Independents is more and at other times that the PSP is more. Yesterday nine persons spoke, out of whom five were from the Opposition. Out of the five, two were Independents and three from the PSP. Sometimes it happens that the number of PSP is more and at other times the number of Independents is more.

Merely because there was one more member from the PSP than the Independents, it cannot be said that I am trying to ignore the Independents. I am always giving chances to Independents. I have asked the Office to prepare a list. The Hon'ble Members will then find that Independents have got more chances than the PSP.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am not passing any remark on the recognised party. Let there not be any misunderstanding on that point. My appeal to the Chair is yesterday you said categorically that two were enough. What is the procedure followed?

Mr. SPEAKER.—There is no other procedure than that of allowing one on this side and one on the other side. That is the procedure. When I give chance to a Congress member, I give a chance to the PSP and another chance to the Independents. That is the procedure. If ten chance were to be given, about three chances would be given to Independents. Since it was nine yesterday, Independents were given two chances. But there is no hard and fast rule in this matter.

(Addressing Sri Srinivas Shetty) Before you begin your remarks, I would like to put some sort of time limit as I have been doing—20 minutes for the first speech and 10 minutes for the others.

Sri V. SRINIVAS SHETTY (Coondapur).—Sir, I do not think I will be able to finish my speech within twenty minutes. So, I am not speaking. I request my friend Sri Narasimhe Gowda to speak.

Mr. SPEAKER.—That is all right. Anybody can speak. But, this is not a hard and fast rule. You can speak.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—No, Sir, I am not speaking. There is nothing wrong in my not speaking.

Sri G. E. HOOVER (Chickpet).—Sir, no time limit should be fixed for the Opposition Leader.

Mr. SPEAKER.—Yesterday, though 20 minutes time limit was fixed, I allowed half an hour. So, now also, I will give some more time. It will not be a hard and fast rule.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, till you sit in the Chair it will be all right. When the Deputy Speaker comes—I am not casting any aspersions on him—and occupies the Chair, he will have to follow the rule laid down by you. But, he will go on ringing the bell for all the 20 minutes. What can we do? (Laughter)

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಯಾರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಯಾರು ಮುಂಚೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—The Speaker is strong enough to defend himself. He does not require anybody to defend him—not even the Revenue Minister.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Sir, have every right as an ordinary Member and as a Minister to make a statement of this kind.

Mr. SPEAKER.—Yes. Now, I will call upon anybody who stands and catches my eye to speak.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—Sir, there are three Demands and the Leader of the Opposition has to bring home all the omissions and commissions in the administration of these departments. So, he may be given more time.

Mr. SPEAKER.—He says 'no'. Let him start.

*Sri D. ABDUL RASHEED (Kolar).—Sir, I rise to support the Demands that are before the House and while doing so, I wish to offer some remarks regarding the working of the departments. There is a general cry in the State about the shortage of doctors, and.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, if the Leader of the Opposition is not speaking, you could have asked some

(SRI C. J. MUCKANNAPPA)

of us to speak. This is a very unfortunate thing Sir.

Sri D. ABDUL RASHEED.—Every time this question comes up before the House, Government used to reply that there was dearth for doctors and so, they cannot post doctors to the various dispensaries. But, Government have not found out any alternative to improve the position.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—We will appoint Homoeopathy doctors because you are also one.

Sri D. ABDUL RASHEED.—I will come to that. Sir, why not Government recognise Medical Practitioners of other systems also. Government have introduced Bills in this House to recognise practitioners of other systems like Ayurveda, Unani and Homoeopathy. But, I do not know why they are not pushed through. If they had done so, it would have been beneficial. Even now they can get through these Bills and recognise medical practitioners of other systems.

Sir, medical service is one of the most essential amenity to the people, especially those living in rural parts. Government should see that at least one dispensary of any recognised system is opened in every Panchayet centre. Regarding the treatment to the patients in the hospitals, I should say that doctors are not sincere nowadays and they are not sympathetic towards the patients. They are very sympathetic towards the rich. They feel the pulse of the patient rather than the pulse of the patient. Now proprietary medicines have become very common. The doctors will simply write the name of some such medicine and direct the patient to the druggist. The patient will wander for this medicine from druggist to druggist because he will be told that only this medicine will cure his disease. There was a system in the hospitals in the past to prescribe mixtures compounded and given to the patients. Nowadays, doctors have practically forgotten prescribing mixtures. They only prescribe some medicine and send the patient away. I suggest that Govern-

ment should instruct all the doctors to follow the practice of prescribing mixtures, at least for the benefit of the poor people. For example, nowadays, whooping cough is spreading like an epidemic. For this, doctors generally prescribe the German medicine—procane and auromicitin which will cost 4-80 and 12-8-0 respectively. How can a poor man purchase such costly medicines? So, these doctors should be made to adhere to the prescription of mixtures as they were doing before. This will help thepoore.

About diet in hospitals, the quality of diet is very poor and it is of cheap quality since the contract is given to outsiders and they want to make money out of this and thus deprive the patients of proper diet to be given to them. If the Minister pays surprise visits to hospitals, then only he can find out irregularities.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—He has no time.

Sri D. ABDUL RASHEED.—The Minister has ample time to go out if only he wants to do that. He should go and pay surprise visits otherwise if he goes on intimation, nothing can be found. So many irregularities come to our notice. He relies only on the reports and the information he gets from the departmental officers. He is a medical man himself; he can go and find out the irregularities; at a glance he can find out what is going on in certain hospitals; he can set right things in time.

As regards Public Health, more useful things are being done in this department, though at a very heavy cost. The achievements of this department are to some extent appreciable.

As regards rural development for which a Demand is made, I will say that much more work has yet to be done in the matter of developments in rural parts for the upliftment of the people residing in rural parts.

With these few remarks, I thank the Chair for having given me an opportunity to speak.

*Sri C. M. ARUMUGHAM.—I thank you very much for having given me a chance to speak. When speaking on these

Demands, you may think that I may demand for a hospital or a community centre from Sri Rachiah or a hostel from him. I have great pleasure in informing the House that under the First and Second Five-Year Plans, they have sanctioned a very big project to K. G. F., very costly project and a useful project too, which they are not prepared to sanction to other places. Because, such an important project should be implemented in K. G. F. as an experiment. You may ask me what is that project. In these ten long years, this Congress Government, the Minister for Social Welfare and the Minister for Health have sanctioned at least a burial ground for K. G. F. The one that was in the Champion Reefs was overcrowded and they have extended it to Nandidrug Mines. Therefore, instead of making a representation that I want a community centre, a hospital or other things, I am so satisfied and also the people in the area. One thing I can assure the Government. They can find a reservation of place for the Government.

As regards the Medical Department, the burden of the song is that there is a hospital without a doctor, there is hospital without adequate supply of medicines and so on. For the past ten years we are echoing the voice and the demand of the general public; still the Government is not able to do what is required in this respect. It is a failure on their part; they must confess that they are not able to do good. The total demand comes to about Rs. 3 crores for two crores of population. Sri Rasheed said that the doctors were prescribing costly medicines. Actually there is not adequate supply of medicines in the hospitals. If you ask the explanation of the doctor, he will say that the quota of medicines that was supplied ten years back, the same quota is continued to be supplied. The number of patients attending hospitals are increasing like anything; still there are not enough doctors to attend to them. The amount of Rs. 3 crores provided is not sufficient. According to the directive principles of the Constitution, they must provide free medical treatment. Just as they are not implementing the Constitutional

directive for free and compulsory education, they are also not providing free medical aid to the people. Hundreds of people are attending hospitals; 500 out-patients in one hospital. There is absolutely no time for the doctors to attend on all the patients. The Hon'ble Minister is also a medical man; he feels the difficulty of the doctors. He is no doubt moving round. If he does not give prior intimation of his visit, there won't be persons to receive him; if he makes a surprise visit, as our Revenue Minister is doing, there will not be anybody to receive him.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I find many people at the Taluk Office.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—That means before he pays a visit, somebody gives the information.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—No.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—For Public Health and Medical, the amount is so much less. A hospital in my area was constructed 50 years ago; still there is no expansion. What was the population 50 years ago and what is the population now? There were a few thousands then; now lakhs. In every hospital they club together the patients suffering from typhoid, from influenza and other infectious diseases. They do not have separate wards for these patients. The Health Minister being a medical man himself can do the needful in no time. I do not know why the Medical Department and the Public Health Department must be clubbed together. They must be separate and two Ministers ought to be there to man these departments. There is a lot of savings also. The amount we have provided is not being properly spent. If you take into account 1957-58, 1958-59 and 1959-60, more than 17 to 20 per cent are savings, though there is so much demand for more doctors, more medicines, for more nurses and midwives. The present Government has utterly failed to provide free medical aid to the poor.

Coming to the Demand pertaining to Sri Rachiah, I have to say much, because we are very much interested in the constitutional safeguards. If that is done, we do not find fault with the Government. It is no good merely

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

having half a dozen Ministers belonging to the Scheduled Castes and Tribes. That is not going to solve the problems of the Scheduled Castes. Any number of members here may belong to the Scheduled Castes; that is not going to solve the problems of these people. We want the constitutional safeguards given to the scheduled castes to be properly implemented. The other day I was saying that we do not want any more reservation and we do not like to be unnecessarily called Scheduled Castes and we do not want to stand for reserved seats as against general seats. I for one will never agree that there should be Harijan members and non-Harijan members here. A member of this House means a member and there should not be any difference between a Harijan member and a non-Harijan member. It is only in the interests of the ruling party that they want to continue this reservation because they want to have more members to support them. Even this provision for reservation is not properly implemented because they are making this reservation only in the Legislative Assemblies and in the Lok Sabha. If they are sincere in this reservation, why should they not make this reservation for Scheduled Castes in the Legislative Councils and also in the Rajya Sabha? The Hon'ble Minister Sri Rachiah is a very bold man, but he is not able to see that this small mistake is rectified. He should confess that he is not able to do it. He will never be able to do it. If they are not able to implement that, we do not mind, but at least the other provisions giving safeguards to the Scheduled Castes should be implemented.

2 P.M.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

The Constitution provides for educational facilities to the Scheduled Castes and backward communities. The Government appointed a Committee called the Nagan Gowda Committee and got a big report. Much has been said about this report and I do not want to add to it. The Government

must give more facilities to the Scheduled Castes and backward communities for education. According to this report the percentage of educated literates among Scheduled Castes is only 4 per cent. Under the Constitution it is compulsory that they should provide compulsory education to the Scheduled Castes and other backward communities within a period of 10 years from the commencement of the Constitution. That period is already over, but they have not done anything in that respect and compulsion has not been introduced. They are spending lakhs and lakhs of rupees on community development. It is a sheer waste. That money could have been better used for the education of these people. Our Deputy Minister for Planning and Development is doing a lot of tour. If there is a chance he will tour the entire world and he will go even to the moon one day. But what I say is that that amount could have been utilized for the education of these people and the construction of school buildings and hostels and giving scholarship to these people.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Your time is over.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I am the first speaker in the Opposition and I will speak for one hour. That is the ruling by the Speaker. If you want you can refer to it.

MR. DEPUTY SPEAKER.—That is only for the Leader of the Opposition.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—The Speaker has said that there is no hard and fast rule.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—For me there is no time limit.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Were you allowed to speak for one hour?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The ruling was that the first speaker on the Opposition side would speak for more than one hour.

MR. DEPUTY SPEAKER.—That was for the Leader of the Opposition. You please conclude very early.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I am the first speaker on the Opposition and I will take one hour.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please conclude early.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Another constitutional provision that has not been implemented is the one relating to economic aid for the Scheduled Caste and backward communities. There is so much tall talk from house tops that they are doing so much for the upliftment of the poor and backward communities by providing economic aid, but what they are doing is only a drop in the ocean. It is not good giving one pair of bullock to one individual in a village. All the poor and backward communities must be given economic aid. I do not know what measures the Minister is taking for this. I do not know how long it will take for this Government to give economic aid to the scheduled caste and backward communities.

Another point in the Constitution is the reservation for Scheduled Castes and backward communities in the services. The Constitution has been in force for 10 years now, but if you look into the statistics, you will see that the position has not improved. In the entire Mysore State there are 3650 gazetted posts both Class I and Class II, but there are only 111 Scheduled Caste persons occupying gazetted posts and this works out to only 3.39 per cent but still they are saying that they are doing a lot for Scheduled Caste persons. In the non-gazetted posts excluding Class IV the total number of posts is 1,08,173 out of which posts held by Scheduled Caste persons is 5403 which works out to 5.12 per cent.

Sri G. DUGGAPPA (Chitradurga).—Are you not satisfied?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Minister should satisfy himself.

Sri N. RACHAIAH.—The Minister is not at all satisfied.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—If he is not satisfied, that means the Government is not satisfied, but what measures Government has taken for the last 10 years? The percentage of Gazetted posts held by Scheduled Castes is only 3 per cent. Even in the non-Gazetted posts which do not require any technical qualification or experience, the percentage is very negligible. Out of a total of 40,483 posts, the number of posts held by Scheduled Castes is 2532, which works

out to 6.41 per cent. I ask the Minister is he satisfied with this achievement after implementing the constitutional provision for 10 years?

The other day somebody was saying that the police portfolio should be with a Scheduled Caste person. The police portfolio is with the Chief Minister. It is good that this portfolio is held by him. But even in that department what is the position of Scheduled Castes? In the Gazetted posts out of a total number of 101 posts the posts held by Scheduled Castes is only 2. Even among the 217 inspectors there is only one Scheduled Caste man. Out of 854 Sub-Inspectors there are only 20 Scheduled Caste people. Out of 934 Assistant Sub-Inspectors there are only 17 Scheduled Caste people. Out of 2,846 Head Constables there are only 147 Scheduled Caste people. This is the position of the Scheduled Caste people in the Police Department. They are able to find candidates for Assembly seats but they fail to find candidates to fill the posts in Class IV service. My friend my ask me whether there are candidates belonging to the Scheduled Caste people who are competent to be appointed as Gazetted Officers. There are about 32 Scheduled Caste persons working as First and Second Division Clerks who have passed B.A. or B.Sc. or M.A. and who are competent to be appointed as Gazetted officers. The Rajasthan Government which is also a Government run by the Congress Party have passed an order that all Class IV vacancies should be filled up by Scheduled Caste people only till they secure their full quota. In Orissa, they have reserved 18% for Scheduled Castes and 20% for Scheduled Tribes. I may say that the people are not communal but only the ruling party is communal. Everybody wants to speak for his own community and everybody wants representation for his own community. This is on account of the Congress rule only.

Sri B. D. JATTI (Chief Minister).—What the Hon'ble Member Sri Arumugham has suggested is a good thing. Here also the Government has taken a decision that from 1st November 1956 in addition to the 18% for Scheduled

(SRI B. D. JATTI)

Castes and Scheduled Tribes, we will give them more and make it up from now onwards within a period of three or years.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY (Malavalli).—Is that decision definite or indefinite?

Sri B. D. JATTI.—When I say that Government has taken a decision, it means that it is definite and not indefinite.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—If we are given the quota guaranteed to us under the Constitution, we will be satisfied. So far as my opinion goes, under the Constitution the caste system is not abolished. It would therefore be better if the Hon'ble the Chief Minister himself were to bring a resolution to the effect that the caste system should be abolished in India. It is no good the ruling party merely shouting that ours is a secular State when we still find the caste system prevailing. I challenge that no man other than the community of the Chief Minister will become the Chief Minister in Mysore State because they have communal feeling. So, do not say that it is a secular State; it is a communal State. I find from the Nagan Gowda Committee Report which the Government has accepted that there are 846 communities and all of them want representation in the services. We should take a definite decision in this matter. You should also abolish the caste system and anybody who is practising it should be punished. Let not even a Scheduled Caste man shout that he must get concessions simply because he is a Scheduled Caste man. If Dr. Ambedkar had been in the Congress, he would have become the first President. That was the desire of the Father of the Nation, Mahatma Gandhi. He was a pundit among pundits and a great learned man. Simply because he stuck to the demands of the Scheduled Caste people, he earned the hatred of other communities. Even Pandit Nehru said when he died that a restless soul found peace. He is a man who sacrificed much for the cause of the Scheduled

Caste people, because they were suppressed and depressed in the name of religion. Therefore, these people deserve a lot of encouragement. If our percentage of literacy is 93, as in Japan, we will say we do not want reservation or any concession. There are certain communities in Mysore State whose percentage of literacy is as high as 93 which is equal to that in Japan or America or England whereas our percentage of literacy is only 4. Therefore, this community requires some concession and that is why the constitutional provision is there. Instead, we find 846 communities fighting for representation in the services and for other concessions. Why do you say that there is no caste system and that the society is a casteless society, when you are making appointments on the basis of caste system? There is an intelligent order that census should not be enumerated on caste system whereas even the selection of candidates for the legislature is done on caste system.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Please close your speech. Please take your seat.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—That is not the way, Sir. I will conclude.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I cannot give you more time. Please take your seat.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—This is an extraordinary ruling.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—Mr. Deputy Speaker, a time limit may kindly be fixed and it may be followed.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—When one Hon'ble Member is on his legs, I do not like any member to get up and say something.

May I request the Hon'ble Member Sri Arumugham to conclude his speech, because, there are so many other Hon'ble Members to speak? I want to maintain the dignity and decorum of the House. Otherwise, it is impossible carry on the business.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—I am also interested in maintaining the decorum and dignity of the House. Therefore, I am requesting the Chair to fix a time-limit.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is very difficult for me to carry on. I appeal to you very sincerely to kindly observe the convention. How to carry on the business at this rate? I appeal to you. Sri Arumugham in the interest of the dignity of the House to close your speech. Sri Naik may speak.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Speaker, this is not the way to treat me. I am sorry your ruling is not fair.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If you want, you may go away.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Why should I go?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Please walk out.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Why should I go?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He is suspended. I ask the Marshal to remove Sri Arumugham.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Marshal cannot touch him. The Deputy Speaker has become a dictator here.

Sri B. D. JATTI (Chief Minister).—May I intervene, Sir, The Hon'ble Member Sri Arumugham was asked to conclude and he was agreeable to conclude if he was given one or two minutes. I therefore, request the Chair to kindly give him one or two minutes so that he may continue his speech and then conclude.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ತಾವು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅವರು ಪೊಲೀಸ್ ವಾಡಿದರೆ ಸಮಾಧಾನವಾದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ತತ್ವದಮೇರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will tell you. Mr. Arumugham started his speech at 1.53 P.M. There was a time-limit for the duration of a speech & that time-limit has to be enforced strictly. It is the concern of the Hon'ble Member to adhere to the time limit. If that time limit is extended in respect of one Member, it is likely that we have to extend the time in respect of others also. I requested Sri Arumugham to conclude very early. Two or three times I requested him. He never listened to me. He told me that the

time that was allotted was only in respect of the Leader of the Opposition.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—That is wrong.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He continued to speak up to 2-20. P.M. I wanted to know the position in the House. I found out there were quite a few Members still to speak and unless the time-limit was strictly enforced, it would be impossible for them to speak, because the Demand has to be put to vote today. It is fixed that we have to put to vote the Demand today. There are so many Members to speak and there is little time and therefore it is left for me to limit the members of speakers and the duration of their speeches as well.

Sri B. D. JATTI.—I agree with the Chair, Sir. But my only appeal to the Chair is that he may be allowed to conclude. It is better that Mr. Arumugham is allowed to speak for two minutes and then conclude. He is an Hon'ble Member of the House and he will conclude early. I only appeal to the Chair that he may be permitted to conclude.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If it is the opinion of the House, I have of course no objection to extend the time. Sri Arumugham may speak for two minutes and then conclude.

(Sri C. M. Arumugham rose).

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಏನಾಯಿತು? ಅದು ಚರಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—At this stage, I should like to say one or two words. As far as I have observed in this House, the procedure adopted varies from person to person, from side to side. It is seen here that where action ought to be taken, action is not taken. Where leniency and consideration has to be shown, consideration and leniency are not shown. We on this side of the House have observed that the opportunities and rights which ought to be given to the Opposition are not given. They are trampled upon and we refuse to be bound by these rules and as a protest we walk out of this House.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—As a protest against the ruling of the Chair, we are walking out.

[The P.S.P. Members, Sri C. M. Arumugham, Sri C. J. Muckannappa and others on the Opposition side withdrew from the House].

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್.—ಇವೊತ್ತು ಶ್ರೀರಾಮನವಮಿ. ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಕಾಲ ವಾದರೂ ರಾಮಧ್ಯಾನ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಭೆ ಸೇರೋಣವೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೇಳದೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಕಹಿ ಪ್ರಸಂಗವೆಲ್ಲ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಈಗಲಾದರೂ ರಾಮಧ್ಯಾನಮಾಡಲು ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಕಾಲ ಸಭೆಗೆ ವಿರಾಮ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದೀತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಯಿತು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ರಕ್ತಪಾತವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್ (ಫುತ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹಾಸಿಗೆಗಳೂ ತೆರೆದಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅದು ಉಪ್ಪುಪ್ರದೇಶವಾದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಹಾಸಿಗೆಗಳಿಗೆ ಹಳೆಯ ಹರಿದ ಅಥವಾ ಕಣಕಾದ ಪಾದಿಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ನೆಗೆ ಬದ್ಧ ಬಟ್ಟೆಯಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಕಾಯಿಲೆಯವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಕೊಳೆಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಒರಟು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

2-30 P.M.

ಕಾಯರ್ ಬೆಡ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಕಾಟನ್ ಬೆಡ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಿಟ್ಟುನುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. 614 ಮಂದಿ ಹಂಗಾಮಿ ಮತ್ತು ಖಾಯಂ ಹುದ್ದೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವ ಇದೆ ಎಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಹೆಲ್ಪ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಕೂಡ 614 ಮಂದಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ತ್ವರಿತದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಏನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸದೆ ರೂರಲ್ ಹೆಲ್ಪ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ 1,65,85,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡ ಗಾಡಿನ ಜನರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ

ಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗುಡ್ಡ ಗಾಡಿನ ಜನರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಬೇಡದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನ ಪರವಾಗಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇದ್ದು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ಟಿನ ಪರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ರಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀ ನಾಗನಗೌಡರ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಂದಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೆಸರು ಬರೆಯುವುದು ರುಜು ಹಾಕುವುದು ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ಸಹ ವಿದ್ಯಾವಂತರೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹುದು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಈ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟಿನವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇಸರದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪಂಗಡದವರು, ಗುಡ್ಡ ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗಿರಿ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ವ್ಯವಹಾರವು ನಡೆಯುವ ಕಡೆ ಅವರು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಿರಸವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಬಹಳ ಮುತವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ತವೇ ಹೊರತು ಇತರರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಪರಿಹಾಸನಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮೋಸವಾದದ್ದು ನಾನು ಬುದ್ಧಿ ನೊಡ್ಡಿದ್ದೇನೆ, ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಎತ್ತುಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಬೀಜ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಂದರೆ ಅವರು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಜನರು ವಂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮೋಸ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಆಗಬೇಕು. ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಇಡದೆ ಇರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಆದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ಟಿನವರಲ್ಲಿ ಪಡೆನಿಟಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿಗೂ ಇಡಬೇಕು. ಹರಿ ಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮುಖಂಡರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗಮನ ಕೊಡು

ತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಟಿಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪಗಾಂಡಾಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನವರಿಗೂ, ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ನೆರವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಘದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಫೀ ಮಾಫ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕಿಂತ 1000ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜನ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಇರುವ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಅವರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಯ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರ ಕೃಪಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದರೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಿಂದರೋ ಎರಡು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ರೂರರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಟರ್‌ಗುತ್ತಿದೆ. ಸೋಫಿಯರ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಸುಳ್ಯ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಬಲ್ಟಿಂಗ್ ಗೋಸ್ತರವಾಗಿ ಒಂದು ಸುಳ್ಯದ ಪುಲ್ಲಗೆ 27 ಸಾವಿರ, ಪುತ್ತೂರು ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಇದ್ದರೂ, ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಡ ಪುರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿದುಬಹುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯನವರು ತಿಳಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಜ್ಞೆ ಏನೆಂದರೆ ಅಸ್ವಸ್ಥ ರಾದವರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆಕೊಟ್ಟ ಈ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರಗರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ವಸ್ಥರಾದವರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನವಷ್ಟೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ಕ್ಯಾನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಆಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಸ್ವಸ್ಥರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ನನ್ನಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಬೇಧ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುವವರಲ್ಲಿ ಬೇಧ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿ ಹಾಸ್ಟಲು ಬೇರೆ ಇತ್ತು. ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಟ್ರೈಬಿನವರನ್ನು ನಿರ್ಗತಕರನ್ನಾಗಿ

ಮಾಡುವ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ 19 ಜನ ಟ್ರೈಬ್ ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಅವರನ್ನು ಒಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ ದುರುದ್ದೇಶ. ಇದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೆಲಸನೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—

If that particular Koraga community is suffering from the stigma of untouchability, may I request the Chief Minister to see that they are included under the category of Scheduled Castes, instead of driving that community under Scheduled Tribes?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲ ಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನಿಜವಾದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಪಾತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪುತ್ತೂರಿನ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನವರನ್ನು ಒಡಿಸುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಜಿಲ್ಲಾ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರು ಎಷ್ಟೊಂದು ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಡೇ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪುತ್ತೂರವಾಗಲಿ ಹಾಸ್ಟಲು ಇರುವ ಏತಾರ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ನೆರವು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದರೂ ತಕ್ಷಣ ಅವಶ್ಯಕ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಹುಡುಗರು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಅಂಥ ಕೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಶೇಕಡಾ 15 ಅಂಶ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 3 ಅಂಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಸಹ ಬರಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ. ಆದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೂ ಕಾರ್ಯತಃ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾಗನ ಗೌಡರು ಕೊಟ್ಟ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರೈಬಿನ 87, 678 ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 38 ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪೈಕಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರಬಹುದು. ಈ 38 ಜನರಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಂ.ಸಿ. ಆದವರು ಮತ್ತು ಆ ದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾಯೋಗ್ಯತೆಯವರು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ—
 ಈ ವರ್ಗದವರ ವಿದ್ಯಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂತಹ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ವರ್ಗಗಳಾದ ಈ ಜನರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೊನ್ನೀಜರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ)

ವುಧರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಲೊನ್ಸೆಸೇಷನ್ ಗಾಗಿ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಕೂಡದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದವರ್ಷ 3,20,000 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಿತು.

ಇನ್ನು Aid to Voluntary Agencies ಗಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತಗೊಂಡ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು Legal Aids, ಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಖರ್ಚಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸ್ತ್ರೀಮುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ಅವುಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಬಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೇ ಅಲ್ಪ ದೃಷ್ಟಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪ ಉಳ್ಳಾಳ್ (ಕಾರ್ಕಳ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ದಿವ್ಯಾಂಧುಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಿಂದ, ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಮಾಡಲು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೊನಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕರೀತಿ ನಿಗಾ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದರಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೊನಿಗಳಿರುವ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಕೊಡಕುಗಳು ಬಂದವು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಬಾವಿಯೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬಾವಿಗಳ ಅವಶ್ಯ

ಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಹಣವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರೇಂಡರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲದ ಗ್ರಾಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ನೀರನ್ನು ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಹೋಗಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಅಲ್ಪ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವರು ಕಾಲೊನಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕಾರ್ಸಂಸ್ಥೆ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪಂಚಾಯಿತಿ ವಿರಿಯಾಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಈ ಕಾಲೊನಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂತಿಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ನಾನು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದ್ಯಾವಾದಿ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 45 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನಾದರೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಬ್ಬ ಶ್ಯಾನುಬೋಗಿನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಮುಂದೆ ಸರಕಾರದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತವೋ ನಮಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಈಗತಾನೇ ಒಂದು ಎಸ್‌ಟಿಮೆಟು ಬಂದಿದೆ. ಸರಕಾರ ಈ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಸರಕಾರ ದಯಮಾಡಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ನೂ ಕ್ಷತ್ರ ಮ ವ ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ

ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಮತ್ತಿತರ ಯಾವ ಜಾತಿ ಮತಭೇದಗಳನ್ನು ಎಣಿಸದೆ ಇರಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಜಾತೀಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿರಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಬಾಕಿ ಇತರ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಪೆಡ್ಲೊಲು ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರ ಹಾಸ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಲೊರ್ ಟ್ರೈಬಿನ ಪಂಗಡದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಡಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈಗತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಾಗಿದ್ದು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳು ಮುಖಂಡರುಗಳು ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇನ್ನು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಈ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವಾಡುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಕಾಮಿ, ನಿಮ್ಮವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಪ ಸಂಪಾದನೆ ಇರುವ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಬಡವರು ಇದರಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 400 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಕಟ್ಟುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಥವಾ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿಕೊಡುವ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕತರಹ ಅಫೀಸರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಫೀಸರ್, ಸ್ಪೆಷಲ್ ವೆರ್‌ಫೇಲ್ ಅಫೀಸರ್, ರೇಬರ್ ವೆರ್ ಫೇಲ್ ಅಫೀಸರ್ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಯುನಿಫಾರಂ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದಕ್ಕೇ ಸಮಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇನು, ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚರಾಯಿಸಬಹುದು, ಇವರು

ಯಾವಾವ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಅಧಿಕ ಸಹಾಯ ರೂಪವಾಗಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ, ಇತರ ಕೈ ಕಸಬು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷ ಹಣವನ್ನು ಸರಂಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೇ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಲಸ್ಯದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಫೀಸರುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾ 25 ಸಿಗರೇಟುಗಳುಳ್ಳ ಒಂದೊಂದು ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಕಾಲಹರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದುಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 15-16 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕ, ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಫೀಸರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ? ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಅವರ ತಪ್ಪೋ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪೋ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ, ರಸ್ತೆ ಮಾರ್ಗಗಳು, ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ—ಇವಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಳೆಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು, ಗಿರಿಜನರು, ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ವಾಸ್ತವವಾದ ಅಂಶ. ಆದರೆ ಈ ಬೇಕಾದ ಹಾಸ್ಟಲುಸೌಕರ್ಯಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಲೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಪ ಕ್ಲಾಸಿ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇಮಾಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ದೇಶಮುಖ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೋಸ್ಕರ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ, ಮಕ್ಕಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಮುಗಿಸಲು, ಎಸ್.ಪಿ.ಟಿ.ಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗದೆಯೇ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಯಾರುಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರೆ

(ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪ, ಉಳ್ಳಾಳಿ)

ಏಕೆ ಅದು ಇದುವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರೋಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೆಡ್ಲರ್ಸ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಲರ್ಸ್ ಟ್ರೈಡ್ಸ್ ಇವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ, ಅದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮುಖ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಬೇಗನೆ, ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೈಗೊಡಬೇಕಾದರೆ ವಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದೊಂದು ಕೆಲಸದರ್ಶಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮುತವರ್ಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).— ನ್ಯಾಯ, ಪ್ರಥಮತಃ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಆರೋಗ್ಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನನಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಗೌರವವಿದೆ. ಇವರು ಅವರಿವರಂತೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗ ವುದ್ದಿವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುತವರ್ಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ, ದೇವರ ವಯದಿಂದ ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲ, ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರಲಿ ಎಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದುಸಾರಿ ಏಕ್ವಿರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ರೋಗಿ ನೀರು, ನೀರು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರೂ ಒಂದು ಬಿಷ್ಪಿಡಿಯನ್ನು ಕೂಡದೆ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹಿರಿಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಗುಟುಕು ನೀರಾದರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೋಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ತನ್ನ ಕಷ್ಟವೇನಾದರೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಡೆಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಾವಹ ಸಿಕ್ಕದೆ ಸಾಯುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹತ್ತಿರ ಸರಿಯಾದ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಮುಂದಿನವರ್ಷ ಒಂದೆರಡು ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ನಾರಾಯಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು Hello Doctor, when did

you come? Come on, come on, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಇಷ್ಟೇ ಅವರುಮಾಡುವುದು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಕಡಮೆ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಿಷ್ಪಿಡಿಗಳು ಕಡಮೆ ಇರುತ್ತವೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಣ್ಗಾರಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಓದಿರಲಿಪಾಪ ಪುಣ್ಯದ ಭೀತಿಯನ್ನು ನಹ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾರಾಯ ಜನರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂಬಳವನ್ನು ಒಡ್ಡೊಬ್ಬರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಕ್ರಮಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಪಾಪಾಣಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಯಿಸಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಶಿಫಾರ್ಸ್ ಬರುವ ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ.

ನಾನು ಈಗ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರ್ಸನಲ್‌ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಪರೇಷನ್ ಕೇಸನ್ನು ಏಕ್ವಿರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗುಣವಾಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ವಾಣೀವಿರಾನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಆದೇ ಕೇಸನ್ನು ಪುನಃ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ 1-1½ ತಿಂಗಳಿಂದ ಆ ಕೇಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಯಾವ ಒಂದು ಫಲಿತಾಂಶವೂ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಗುಣ ಮುಖವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ನೂರಾರು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಿಂದ ಅಂತಹ ಕೇಸನ್ನು ಇಂತಹ ನರಕದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಒದಗುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಜ್ವರ ಬಂದಿತ್ತು. ಮೈ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಿಂದ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. 3-4 ಜನ ಪೇಷಂಟ್ಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಆಫೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಂಬವಾದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ನನ್ನ ದಿವಸ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪೇಷಂಟ್‌ನು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಪೇಷಂಟ್‌ನು ಅಲ್ಲಿನ ನರ್ಸ್‌ನ ಆಗಲೇ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ನರ್ಸ್‌ಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ನೀನು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ನೀನು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಶಿವಶಿವಾ, ನಾರಾಯಣಾ, ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ, ಆ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವ್ಯಾಪ್ತದನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಆ ಪೇಷಂಟ್‌ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗಷ್ಟು ತಿಳಿಸೋಣವೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet after half an hour.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಗುಣ ಅವರಲ್ಲರಬೇಕು. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಔಷಧೋಪಚಾರ ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೋಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಎರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಾವೀಗ ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದಾಗಿ ನನಗೆ ತೋರಿಬರುತ್ತಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು.—ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ನಾನೇನೂ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರನ್ನು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರೇಕೋ ಪುನಃ ವಾಪಸ್ಸು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಷ್ಟೆ. ಈ ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿ ಒಂದು ದುಡ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವಂತಾಗಿ ಬಾರದು. ಕೆಲವರು ಕರ್ನಾಟಕೀಯ ಫೀಜ್ ಅಂತ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಕರ್ನಾಟಕೀಯ ಫೀಜನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅವರ ಧೃತಿಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಧರ್ಮದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳೆಂದು ತೆರದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ? ರೋಗಿಗಿಂತ ನರಳುತ್ತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರುವ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಉಚಿತ ರೀತಿಯ ಔಷಧೋಪಚಾರ ದೊರೆಯಲಿ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸಹ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಿರುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ದುಡ್ಡಿನ ತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಅಮೆರಿಕಾ ಇತ್ಯಾದಿ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅನೇಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬರಲು ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗಿಗಳ ಕೈಲಿ ಎರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಊರ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೆಲವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಊರ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದೇನೂ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾದಿ ಭಂಡಾರದ ಒಪನಿಂಗ್ ಸೆರೆಮನೆ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಬಾದಿ ಭಂಡಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ 3 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಎಂಥ ಒಪನಿಂಗ್ ಸೆರೆಮನೆ ? ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದೇನೋ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಯಿತು ಇದು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು.—ಅದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಫಾರ್ಮ್ ಒಪನಿಂಗ್ ಸೆರೆಮನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಾತೃರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರೈಲ್ವೆ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ನಮ್ಮನ್ನೇತಕ್ಕ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಅದೇನೂ ಬೇಡಿ. ನಮ್ಮವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರಲ್ಲರತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟು ಗುಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಸಹ ಇವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೆರ್ರಿ ಮಿಸನ್ರಿಗೆ ಊರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂತ ಎಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಊರ್ ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಹಾಗೂ ನರ್ಸ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಷ್ಠೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೋ ಗೊತ್ತಾಗದು ! ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಾಯಂದಿರಿದ್ದಾರಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಂಬಿಸಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅದೇಕೋ ಏನೋ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬಂತೆಂದ ಕೂಡಲೆ ಅವರಿಗೆ ಅವೆಷ್ಟು ದುರಹಂಕಾರ ಬರುತ್ತೆ ! ಅದೇನು ಪ್ರಕಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಓದದ ಓದನ್ನು ಅವರು ಓದಿದ್ದಾರೆಂತಲೇನು ? ಆದಮಟ್ಟಿಗೂ ಇವರು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಿರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಸ್ಯಾನ್ಟೀಷನ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಷ್ಟು ಇಲ್ಲಷ್ಟು ಈ ತಿಂಚೆ, ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಲು ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಅಂಥ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಪಲಕಾಯಾದ್ದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೇಲೆರಿಯಾ ಹಾವಳಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಂಚೆಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಚಿತ್ರಕಂಸೆಯನ್ನು ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಆ ತಿಂಚೆಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿವೆ, P.W.D. ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿವೆ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ಬೆರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆ ಇರುವುದೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ)

ದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೂರು ಸರ್ತಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಒಂದೊಂದು ಅನ್ವಯ ಬಂದಿದೆ, ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸ ಬಿಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ನೀವು ಅಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ. ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 35 ಭಾವಿಗಳು ಇನ್‌ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು 12 ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರ, ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುತ್ತೀರ, ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಬಿಳುತ್ತವೆ, ಭಾವಿ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವರು ಬಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ (ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನೀವು ಬಿದ್ದು ನೋಡಿದ್ದೀರ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ನಾನು ಬಹಳ ಕಡೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇನೆ, ಬಹಳ ಕಡೆ ಎದ್ದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.—ಬಿಳುವ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ನಾನು ಮಿನಿಸ್ಟರ ಮೇಲಿನ ತೇಡಿಗಾಗಲಿ, ದೈಶಕ್ಯಾಗಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಘನ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹೊಂಡಬೇಕು. ನೀವು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಸು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು, ಉತ್ತರ ತರಿಸಿದ ಮೇಲೂ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಾ ? ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ಕೊತ್ತನ್ನಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ರೆವಲ್ಯೂಯರ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇರೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥ. ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇರೆ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬಂದು “ಕೋರಿಸಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಮನುಷ್ಯ ಯೋಗ್ಯ, ಇವನ ಮಾತಿಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಡಬಹುದೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ 30ನೆಯ ತಾರೀಖು ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗೆ ರೂ. 5,000 ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಏನಾದರೂ ಬರ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಹಣ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರ ? ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಇಲಾಖೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಅಧಿಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು

ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ಲಾನು ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸ್ಟ್ಯೂಡೆಂಟ್ ಹೋಗಬೇಕು. ಆ ಮೇರೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 9 ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೋದ ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷರ್ ಆಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೆವಿಡು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಿ. ಬಿಟ್ಟರೆ, 10-11 ತಿಂಗಳು ವಾಪಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷರ್ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೀರಿ. ನಮಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ತಲುಪುವುದು ಮಾರ್ಚ್ 25-26ನೇ ತಾರೀಖು. ನಮಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಹೋದತಿಂಗಳು ನಮ್ಮ ಎಸ್ಸಿಮೇಟುಗಳು ವಾಪಸ್ಸುಬರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಂಟಿನ ಹಣ ಬರ್ತು ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ರೆವಲ್ಯೂಯರ ಒಂದು ಚೆಕ್ ಕರ್ಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 60-70 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. 30ನೆಯ ತಾರೀಖು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟೆಪರ್‌ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರ. ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ 3 ದಿವಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಕಡೆದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಹೇಳುವ ವಾಪಸ್ಸು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.—ರಾಜ್ಯಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.—ಬಾಕಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರ್ತಾಗದೆ ಇದ್ದ ಹಣವನ್ನು payment of pending bills ಗೋಸ್ವರ 30ನೇಯ ತಾರೀಖು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬ B.D.O. ಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಅಧಿಕಾರ ವಿರಬಹುದು. ಅದೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರನಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಅವನು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ತಹಸೀಲ್‌ದಾರನಿಗೂ certain powers ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಮೂಗುರಿದಾರಮಾತ್ರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಎರಡು ಹಾರ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾಲ್ಕು ಭಾವಿ ಕೊಡುವುದು, ರಸ್ತೆ ಕೆಳದರೆ ಎರಡು ರಸ್ತೆ ಕೊಡುವುದು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಾರದು. ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿ ಪ್ಲಾನ್‌ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಿ. ನೀವು ಸಪ್ತಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೀರ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.—ಒಂದು ಸಪ್ತಾಹವನ್ನೂ ನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಮಿಕ್ಕವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ರಿಮೈಂಡ್ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, “ಎಂ ಎಲ್.ಎ. ಒಬ್ಬರು ನೀವು ಬರೆದಿರುವುದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು persist ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ; ನಿಮ್ಮಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು” ಬರೆಯಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.—ಇಲ್ಲ. ನೀವಾಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲ ಅವರಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರ ತಕ್ಕಂಥಮಂತ್ರಿ ಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೋಡಾಗಬೇಕು, ಎಷ್ಟು

ರೋಡಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಮೂರೇ ಮೂರು ರೋಡು ಇರುವುದು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮುಖಾಂತರವೇ ಉತ್ತರ ಬರಲೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಯಾವ ಮುಖಾಂತರವಾದರೂ ಸರಿ ರೋಡ್ ಆಗಲೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆ ಕೊಡ್ಡನ್ನು ರಿಪರ್ಬ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸೋಷಿಯಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿವಿಷನ್ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು ಒಂದೊಂದಿಲ್ಲ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಜನಕ್ಕೆ ಗಳ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತು ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಬಯಸಿಕೊಂಡು, ಹತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಾ? ತೊಂಬತ್ತು ಜನರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ, ಮೊದಲು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಿ ಅದರ 300ರೂಪಾಯಿ ನಾಮಿನಲ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸೇರುವುದು 25-30 ರೂಪಾಯಿ. ದರ್ಬಾರಿಗಳಿಗೆ, ಅರ್ಜಿಬರಿದು ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ, ಹರಿಜನರಿಗೆ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಅವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಹಣ ಸಹಾಯ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆಯೇವನು, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ, 300ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಯೊಳಗೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ವಾಪಸ್ಸಿಗೆ ಗಾರರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಶಾನುಬೋಗರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಅಮೇರಿಕ ಪಟೇಲರನ್ನು ಕಿಡಿಯಬೇಕು. ಇವರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯ ಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವನೇನು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು? ಕಚ್ಚಾಮಾಲು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ? ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರವೇ ಒದಗಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲು ಪಾಯಂ ಆಗಿ ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊರಮು, ಕೊರಚೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಡಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅದರ ಈಗ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊರಮರಿಗೆ, ಕೊರಚರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಡುವುದು. ಅದರ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿರುವವರಿಗೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಾವೇ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊರಮರಿಗೆ ಇಂಥ ಗ್ರಾಂಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಅರ್ಹರಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೊರಮರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ನೋಡಿ. ಹೀಗಾಗ ಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅಂಥ ಕೊರಮರ ವಿಚಾರ ಬರೆಯಿರಿ; ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಬರೆದರೂ ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಿಮಗೂ ಕಷ್ಟ. ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗದೆಯಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಅವನು ಮೊದಲು ಕೂಲಿ ನಾಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗು

ತ್ತದೆ. ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಪಡೆದವನು ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರೆಂದು ಹೊಗಳಿ ಭಾಷಣ ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನೇ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣವನ್ನೂ ಆಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಮೃತಮಹರ್ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಕಾರ್ಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೇಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರೆಂದು ಏನೇನೋ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ನೊಂದರೆಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೋಡಲು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ದಪ್ಪನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗಾಗಬಾರದು, ಯಾರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಜಮೀನನ್ನು ಉಳುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri A. R. KARISIDDAPPA (Arsikere).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support the demands under discussion. The discussion on the Health demand seems to have begun in a very unhealthy atmosphere. While supporting these demands, I would like to make a few remarks and say how Government have been looking after the health of the people and what medical facilities are given to the people. It is said that health is wealth. The Government instead of giving more prominence to preventive measures, are paying more attention to curative measures. It is the primary duty of the Government to reduce the sickness rate, the mortality rate, the infant mortality rate and also to improve the health of the people and increase the longevity of the people of the State. All these things are now being carried on in our State by this Health Department, but the Government are not giving due attention to the expansion and development of health activities. Only one-third of the area of the State is covered by the Health Department's activities and the remaining two-thirds area is not covered. The institutions that are under the control of the Health Department are the primary health units numbering 352 and the secondary health units numbering 375. The number of medical officers in these units is 229 and the number of assistant medical officers is 252. The health of the people being a very important thing, this number is very inadequate for the purpose. It is said to the achievement

(SRI A. R. KARISIDDAPPA)

of Government that they have been able to reduce the sickness rate, the mortality rate and the infant mortality rate, etc., but the reduction in these is only an apparent one, a temporary one and not a long-standing one. The insects and flies which are the main carriers of these diseases have been killed by insecticides and so the spread of these diseases has been checked temporarily. The mosquitoes and other flies and insects which are the carriers of many communicable diseases are still there. They carry these parasites and bacteria from man to man. They are responsible for many communicable diseases. These carriers are still there.

4 P.M.

This apparent and temporary reduction in the sick rate among the people of this State can become the maximum at any time because those agents are still there. Some of these carriers which carry communicable diseases from man to man are destroyed by the use of insecticides but after some time they may develop resistance to them.

SRI K. K. HEGDE (Minister for Public Health).—All these diseases may be carried by some intermediaries such as mosquitoes or fleas or other insects. I want him to mention whether mosquitoes or fleas will become resistant to particular insecticides. For instance, we take precautions against malaria at an early stage. There is a chance of mosquitoes becoming resistant to insecticides but luckily for us the mosquitoes prevailing in our State have not become resistant. It is no use making a general statement. I would like him to say which are the disease-carrying intermediaries that would become resistant.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—There are some doctors in this House and I would like to suggest an advisory committee consisting of all of them to advise the Minister.

SRI A. R. KARISIDDAPPA.—I was referring to the carriers of communicable diseases. The first communicable disease is malaria. The second comes plague and cholera. So many

communicable diseases are existing here. The particular mosquito that is the cause of malaria may develop resistance to insecticides after some time. The flea is the carrier of plague and flies are the carriers of cholera, typhoid and other communicable diseases. If all these insects develop resistance to insecticides, it will be impossible for any Government or for any Health Department to control communicable diseases. So, the Health Department has to find out which are the particular bacilli or bacteria which cause these diseases and make arrangements for their systematic destruction. The systematic destruction of the bacilli or bacteria, whether they are in the carriers or in the human being, that cause communicable diseases will be a permanent measure which can reduce the sick rate among the people of this State.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Is there any association of these doctors in this State and, if so, have they met and discussed these matters and submitted their views to the Government in order to help the Government to take steps to eradicate these diseases?

SRI A. R. KARISIDDAPPA.—In order to carry out these measures, a network of health units and medical institutions is required throughout the State. Are there sanitary institutions in this State which are responsible for the sanitation of the State? I do not know whether there is any department working for that purpose. There may be some Health Inspectors or other Inspectors carrying on sanitation but their work is of a low type. I would suggest to Government to set up bacteriological laboratories and sanitary institutions at the district level.

Sir, I want to suggest one thing under this Health Department. It is better that the Government makes arrangements to make periodical check-ups, medical examination of the people of the whole State, irrespective of men, women or children. It is the duty of the Government to make such a periodical medical examination at least once a year. This periodical check-up will help to a great extent regarding the prophylactic and other things.

There are so many diseases,—cancer, T. B. and so many other dangerous diseases which can be cured, diseases from which people can be saved if they are detected early. The difficulty in most cases is, people come to the hospitals at a very late stage when the disease will be in an advanced stage and the patient will become incurable. So, if this check-up is arranged every year, really it will help people and these diseases can be detected very much earlier and the patients can be directed to go to major hospitals and they can be cured. By adopting this method, it will facilitate the Government to have an idea of the health of the people of the State, an idea of the communicable diseases in the State, and it will also help the Government to know the real needs of the people.

Sri C. K. RAJAIAH SETTY (Chiknainahalli).—What may be the estimated expenditure to carry out your suggestion?

Sri A. R. KARISIDDAPPA.—To arrange all these things, a network of institutions in the State is very necessary in addition to a good complement of doctors. These institutions can of course be managed, but what about doctors? There is a great dearth for doctors.

Sir, regarding doctors, I would like to say one thing. The number of doctors that are in the State is incomparable to what exists in foreign countries. In countries like America, Britain, France, there are 17 doctors for every 10,000 of the population. If we calculate according to that, we require here in India about 34,000 doctors. We have now about 15,000 doctors including the Health and Medical Departments of the Government.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Does it include our Health Minister also?

Sri A. R. KARI SIDDAPPA.—It does not include Ministers. The Doctors who are in the service of the Government only I have taken into account. I would like to ask the Government that instead of depending on this Second Five-Year Plan and the Third Five-Year Plan that are sponsored by the Central Government, I would like to

request the Mysore Government itself to have a Plan of their own and to provide sufficient moneys. There is a great dearth for doctors now also. I understand there are already about 600 vacancies unfilled in the Departments of Government. Our Health Minister says, they have written to the Central Government to increase the number of admissions to the Medical Colleges. This dearth for doctors has not arisen only recently. It is a problem which is existing for the last 12 years. Why did not this Government write to the Central Government to increase admissions to the Medical College till now? We had our own college in Bangalore.

Sri K. K. HEGDE.—Even the College at Bangalore was taken over in 1957 October and no college was run by the Government till the Bangalore College was taken over.

Sri A. R. KARISIDDAPPA.—Sir, why did not the Government write to the Central Government at least in 1957? Even now I should like to request the Government to increase the number of admissions in each college.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Please condense your remarks. There are so many others to speak.

Sri A. R. KARISIDDAPPA.—We have got four medical colleges out of which one is a private institution. In each college if you provide admission for 200 students, I think it would greatly help. Incidentally, I must also mention that there is a great dearth for lady doctors. Sir, if you take the population of women into consideration, they form 50 per cent of the population. Out of a population of 2 crores, they form one crore. Our Minister was pleased to say that 20 per cent of seats have been allotted for ladies. I do not think that even this 20 per cent is completely filled by ladies. This is quite inadequate. I therefore would plead that there should be an increase in the number of seats allotted to ladies.

To remedy the dearth for doctors, I would like to suggest that there are so many retired doctors. They retire from service at the age of 55. Why not we reappoint them? If they are asked to come back and serve for five years

(SRI A. R. KARISIDDAPPA)

more, they would only be too willing. I think there are enough doctors, there are specialists, experts in their own line who are in Government service. I do hope that the Government will consider this question of reopening retired doctors to remedy the dearth of doctors.

Sri K. K. HEGDE.—We have been doing it.

Sri A. R. KARISIDDAPPA.—Sir, I will refer to medical facilities that have been provided in our State.

We have in our State 885 medical institutions that are giving medical facilities. Out of this number, about 700 are in the rural areas. I do not know why the Government is so partial regarding provision of medical facilities in the rural areas. Not only general treatment, even in the case of providing expert and specialist facilities, the Government is rather partial to the people in urban areas, in the sense that they are always located in cities and towns and people in the rural areas, if they ever need their assistance, they have to go to these towns and cities at great cost, which they can least afford. These specialists and experts are always attached to major institutions. In order to give expert medical facilities to the people in the rural areas, I suggest that district hospitals be upgraded so that expert advice may be available in the district centre. An expert of E.N.T., Dental and Eyes should be posted to district hospitals so that the rural people may get the facility at least at district level.

About the supply of patent medicines to the dispensaries and hospitals, it is a sorry thing to say that over 90 per cent of these medicines are used in undeserving cases. These medicines are meant to be used for the poor man and not for the rich people who can afford to spend. The Government must check these things. I suggest that the Government should provide ambulance van at taluk level. That will be of great help to the rural people if they want to take patients to district hospitals.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We had been to Sharavathy Project. There is a mobile van. The doctor is making use of that to take his family to Jog and he does not care to use it for labourers. Thousands of labourers complained about that. So, what is the use of providing ambulance vans at such an enormous cost?

Sri A. R. KARISIDDAPPA.—Supposing a patient is suffering from a disease and needs to be treated at district level or at a major hospital like Bangalore, if there is a van it will be easy.

About the major hospitals there is a complaint about the treatment given to the poor people going there. A poor man will never have due medical treatment when he goes to a major hospital. Only people who can afford to spend money or wield influence can get attention by the doctors there. The medicines that are supplied to these hospitals are used on patients who are rich and not even a small percentage is used on poor people.

About the nursing staff, some of the Hon'ble Members have already stated that there is not efficient nursing. I should like to ask the Government whether there is any nursing at all in these hospitals. The nurses that are there do not know even the ordinary principle of nursing and they are ill-trained. Nursing will have a profound effect on curing the patients. These nurses are expected to have pleasing appearance and manners. I do not know whether the Committee for the selection of nurses have taken into consideration this aspect. The appearance and behaviour of nurses are very essential and they are fundamental things.

Sri K. K. HEGDE.—We do not get the required number of nurses who have pleasing manners.

Sri A. R. KARISIDDAPPA.—Some of the nurses that are there in the major hospitals are ugly. In the appointment of nurses preference should be given to Mysoreans, then domicile Mysoreans and only after that to outsiders. I do not know whether this rule is observed while making selection. Now 75 per cent of the nurses do not

know the Kannada language. They do not know how to converse with patients in Kannada. There would be several villagers and the nurses will not be able to understand them. I suggest that all these nurses should be insisted on to know Kannada.

4-30 P.M.

Sir, I would like to say a few words about the specialists. The medical facilities that have been given by the State are nothing but general treatment.

In the same manner, the Government is providing only medical facilities of a general nature. The specialist facilities are very meagre. We are not sending sufficient number of doctors outside for further education. I would like to know from the Hon'ble Minister the number of gynaecologists that are there in the State; the number of orthopaedists in the State; the number of ophthalmologists in the State. There are very few such doctors; medical facilities are given in a general manner. There are specialist doctors for so many diseases. So, the Government should themselves arrange for qualified people even in the major hospitals. So far as Eye-hospitals are concerned, we have got only one in the State. A poor man suffering from eye-disease will have to come all the distance to Minto Hospital in Bangalore. He cannot get it anywhere else. With these remarks, I support the Demands.

*ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವೊತ್ತು ಮೂರು ದಿವ್ಯಾಂಡುಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿವೆ, ಮೆಡಿಕರ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್. ಈ ಮೂರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳು. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲಿ, ಕೊಡದಿರಲಿ, ಸರ್ಕಾರವರಿಗೆ ಬಲವಿದೆ, ಅವರು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಕರಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ನವರು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮೆಡಿಕರ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಈ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇತರರಾರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಬೆರ್ರೆ ಹೊವೆದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಕುಳಿತರು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮೆಡಿಕರ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಗಿದ್ದೆಯೆಂದು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ, ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಾಂಪೌಂಡಿಲ್ಲ, ಔಷಧಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕರಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಹಾಯ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಂದರೆ, ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಜೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, 350 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಬರೀ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆದರೂ ಎಲ್ಲ ನೌಕರ್ಮಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕಟ್ಟಡಕೊಡಿ, ಲೋಕಾರ್ ಬಾಡೀಸ್ ಫೇರ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಂಥ ಕರಾಣಿ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಏಕೋಟಿರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಬಾರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ ಮಾರ್ಥಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ 1957ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೋಟಿರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನರಕವಿದ್ದಂತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಆ ನರಕವನ್ನು ಸ್ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಬರೀ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಡೆಪುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕಾಗದಪತ್ರ ತರಿಸಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೊರತು, ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವತಃ ಡಾಕ್ಟರು, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇದೆ, ಜನರಿಗೆ ಇವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದರೆ. He has miserably failed in understanding the difficulties of rural folk.

ಅಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳೋಣ? ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರಿಗೇ ಸೇರಿದೆ, ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅನುಭವವಿದೆ, ಅವರು 20-25 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಏಕೋಟಿರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೇ ಒಂದು ಕಾನೂನು, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಔಷಧ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ತೆರಿಗೆ ಹೊರುವವನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅವನ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಏಷ್ಟು ದೂರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಮೊನ್ನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಕಾಲು ಮುಂದರೆ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಲು ಬ್ಯಾಂಡೇಜಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಡ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. I am sorry for the state of affairs though the Minister in-charge is an experienced doctor. ಈ ರೀತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ 300ಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 30 ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ 300 ಆಸ್ಪತ್ರೆ, 600 ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ವೇನು? ನಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮಗುವಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು 25 ವರ್ಷದವರೆಲ್ಲರ ಮೈಮೇಲೂ ನಿಡುಬಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್‌ರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇ ಬಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರೇ ಪತ್ತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಚಕ್ಷಣಿಯಾದೆಯೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಿಡುಬು ರೋಗದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಯೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಅದರ ಅಂಕಿಅಂಶ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಏಳು ಜನ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿ ಒಬ್ಬ 37 ವರ್ಷದವನು ಸತ್ತುಹೋಗಿ ದ್ದಾನೆ. ಡಾಕ್ಟರವರು ಗಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಇವರ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಇವೆಯೋ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತೋಟಿ ಇವರ ಮೇಲಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ executive machinery fail ಆಗಿದೆ. ಇದು ಯಾರ ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. It is not to blame a particular person or individual.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಲೇರಿಯಾ ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಸಂಘದ ದಲ್ಲಿ ದೇಶ, ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡ, ಕಾಡು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇದರ ವಾಹನಗಳು ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಇವರು ಎಲ್ಲ ಯಾದರೂ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿದಾರೆಯೇ, ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರ್ವಿನ್ ನಾರಾ ಕೆಳಗೆ ಹತೋಟಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಸ್ಪಿರಿಯೋಚಿಟ್ಸ್ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು National Malaria Eradication Scheme ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ fail ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕೋಪವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಈ ಸಥೆಯ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೋಪವಿದೆ. ತಾವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ yield ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟ. Undue influencesಗೆ yield ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ, non-interference ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮಂಥವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ಷಣೆ

ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವವರ ಪೈಕಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಹದಿನಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 15 ಜನ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲೂ ಕೈಹಾಕಿಲ್ಲ. I am very sincerely and honestly telling this. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಶಾಪೆಗಳನ್ನೂ re-orient ಮಾಡಬೇಕು, re-organise ಮಾಡಬೇಕು, tone up ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಜಿಷ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಹೆಗೆಯಾಯಿತು. ಸತ್ತಮಗುವಿನ ಹೆಗೆಯಾಗಿ, ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಇನ್ನೂ ಚೇಬರ್ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಾಗಲೇ, ಅಲ್ಲಿಯ ಸೇವಕರು 15 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮಗುವನ್ನು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. I have told him about it half a dozen times. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೇವಕರು ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಚೋರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇವಕರನ್ನು ಕಂಚೋರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಬುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿದರೇ ಹೊರತು ನಾನು ಹೇಳಿದ ದೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಎಂದೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನೆಯವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದು ದರಿಂದ ಅಲ್ಲದೆ. ಅರ್ಥ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಈ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದಾಗ R.M.O. ಮತ್ತು D.M.O. ಇವರಿಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮಗುವನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಮೂಲಕ ದರ್ಜೆ ಮಾಡಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವವರೆಗೂ ರಕ್ಷಣೆಕೊಟ್ಟರು. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಲಗಾಡಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಗಾರರ ಸಂಘ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಡಾಕ್ಟರೇನಾದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಸೈತ್ರಿಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಂಡನೆ, ಸಂಡುಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಪರಾಧ ದಿಂದಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಅಪರಾಧವೂ ಇದೆ. ಈ ಜನರನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತಂದರೆ ಈಗ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಹದಿನಾರಾಣೆ ಕಟ್ಟ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾಲಾಣೆ ಯಾದರೂ ಕಡಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೆರೆ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಒಂದುಸಲ 50 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ಮೇಲೂ, ಇನ್ನೊಂದುಸಲ 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ಮೇಲೂ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. S.S.L.C. ಅದವನಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಕಾಲ ಟೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವರು.

ಪ್ರೈಮರಿ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈತನು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವನು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನ ಬುದ್ಧಿವಂತರಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, academic qualification ಇದೆ, ಎಂದು ಅಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲ ನೇಮಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ, ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಟ್ಟಹಸರು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆರಾ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟುಗಳಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷಣಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಟ್ರೈನಿಂಗಿನ ಫಲವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತ್ರಿವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕರಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾರು ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬರೀ influences ಮತ್ತು ಹಣದ ಪ್ರಭಾವವಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಅವು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಹ ಬಡವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಬಡವನಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು, apparatus and instruments ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲು ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೂಗಿಗಿಂತ ಮೂಗುತಿ ಭಾರ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ವರ್ಷ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಈ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಕರುಂಬಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ, ಔಷಧಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲ ಔಷಧಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ prestige ನ್ನುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು prestige ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ

ವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ನೂಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಬಾರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷಣಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೇನೋ. ಇದು ಅರ್ಥವಾಗದ ವಿಷಯ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. Condensed course in M.B.B.S. ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ condensed courses ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಪದವೀಧರರಾಗುವವರೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧಹಾಕಿ. ಅವರು ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? Doctor finds private practice more lucrative than Government service. ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ, ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾರದಾಂಬ ಕ್ಲಿನಿಕ್, ವಿಜಯಾ ಕ್ಲಿನಿಕ್, ಕರ್ಣಾಟಕ ವೈದ್ಯಶಾಲೆ ಹೀಗೆ ಔಷಧಾಲಯಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದೀಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ 34 ಸಾವಿರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ವಿಧಾಯಕವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಕರಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸೇವೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಅಡ್ಡಮುಪ್ಪಾ, ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಡ್ರಿಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಡಾಕ್ಟರಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳ ವಿಷಯ. ಈ ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೇವಲ 6 ತಿಂಗಳುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವವರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿ. ಜಾತಿ, ಮತ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಭೇದಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಇಂತಹ ಪಂಗಡ ಅಂತಹ ಪಂಗಡ ವೆಂದು ಹೇಳದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಖೋತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು. ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡು ತ್ತಾರೋ, ಅವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಕೊಡಿ. ಕೊಡೋದ್ರೆ ಒಂದು ಕಾನು ಕೋಣ್ ತುಂಬ ಹಾನು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಕೇವಲ 130 ಅಥವಾ 140 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಮರೆನಾಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಕೇವಲ 25-30 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಂಪೌಂಡರು ಗಳನ್ನು ಮರೆನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದುದು. ತಾಯಿ ಗರ್ಭದಿಂದ ಬರುವ ಜೀವವನ್ನು ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡುವವರು, ಜೀವದಾನ ಮಾಡುವವರು. ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. Doctors are gambling with the life and death of people. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನೀವು ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಏನೇನು ಸಾಲದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯವೆಂಬ ನಾಣ್ಯದಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ನಿಮಗೆ ನಮಗೆ ಆರೋಗ್ಯವಿರುವ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಖಾತೆಗೆ ನೀವು ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. Health is wealth. Health of the people of the State is the wealth of the State. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಕೊನೆಯಷ್ಟು ಐದಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಈ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಖಾತೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗಿಂತ ನಮ್ಮದು ಹೈಯಸ್ ಪರ್ಫೆಂಟ್.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನೀವು ಬಡ್ಡೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ, ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಅಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಏಕೆ ಕಾಪಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದ ಜನ ಮಾದರಿಯ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಖಾತೆಗೆ ತಾವೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪರ್ಫೆಂಟನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಕಾಪಿ ಮಾಡಲಿ. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಣ ವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. It is most negligible.

Sri K. K. HEGDE.—People from all over India are coming here and settling down here.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಒಂದು ವಿಷಯ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿ. ಏಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಷಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಖಾತೆಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದುವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಏಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಏಷ್ಟು ನಮಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವಿಚಾರ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜನಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ರೋಗಿ ಗಳನ್ನು ನೆಲದಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಚಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೊಡು ತ್ತಿರುವ ಲಿನನ್ ಮುಂತಾದ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಚುಗಳು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಇಂತಹ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ ಬಿರುಟು ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹಣದ ಚೀಲವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಎರ್ರಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಿಜವಾಗಿ ಸ್ಲಬ್‌ಬೇಕಾದ ಹಣ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೋಗಿಗರು ಜನಗಳಿಂದ ಬಾಧೆ ಪಡುವ ವರೆಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾತ್ರಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೆಡಿಕಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷರಾದವರನ್ನು, ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರ್ಟ್ಸ್ ಅದರವರನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳೋ, ವರ್ಷವೋ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆಯಲು ಕಳುಹಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಶ್ಚರ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರವಾಗಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಳುಹಿಸುವುದು; ಹಲ್ಲೆನ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಣ್ಣಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆಯಲು ಕಳುಹಿಸುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಅಭಿರಾಜ್ ಇದೋ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಲೀನಮಾಡಿ, ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಪೆಷಲೈಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆತ ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಫೈಲಿಟರ್ ಕಳಿಸಿದರೇಷ್ಟೆ ಇರ ಬಾರದು. ಯಾವನು ನಿಜವಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರು ತ್ತಾನೋ, ಯಾವನು ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಸಬ್‌ಕ್ಯ ಮೇಲೆ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಗುತ್ತಾನೋ, ಅವನು ಆ ದೇಶದ ಅಸೆಟ್ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಂತಹವರಿಂದಲೇ ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು

ಅದರಲ್ಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟರೀತಿಯ ಅದವರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ, ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣವ್ಯಥಾ ವೇಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ದೇಶದ ಹಣ ವ್ಯಥಾ ಬರ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರ್ಯಾರು ಯಾವ್ಯಾವ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದೇ ಅವರ ಒಂದು ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆಯಲು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗಿವೆಯೋ ಅವಕ್ಕೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆಯಲು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಅವರು ಕೇಳಿದ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಿಜ. ನೀವು ಅವನಿಗೆ ಬೇಡವಾದಂಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಆ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಈ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿ. ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಇರುವುದು ಹತ್ತಾರು ಜನ. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲೆಯೇ ಮನಸ್ಸಾಪ, ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ವಾಪುಮಾರ್ಗ ಸರ್ವತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು dearth of technical men ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅದ ಜನಗಳಿದ್ದರೂ ಮೈಸೂರಿನ Ex-Director of Medical Services ರವರನ್ನು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಮಾಡಿರುವ ಅಪಾಂತರ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು 160 ಜನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದು ದಿಶಂಬರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗುಜು ಗುಜು ಮಾಡಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರನ್ನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೆ? ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವಿದ್ದವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—A man who held the post of Director of Medical Services should not be posted as Superintendent. If the Chief Minister wanted to appoint him, he should have sent him to the Central Government.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, "I repudiate the charge" ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವೂ ಅದನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. Nobody is willing to accept the charge made against him. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು

ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಬಹಳ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು enthusiasm ಏನಿರುತ್ತದೆ? ಹೀಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಇತರರಲ್ಲಿ "ಇನ್‌ಕಾಂಪಿಟೆಂಟ್" ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ರ್ಯಾಂಡನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಆಳತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗಾದರೋ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಹೆಡ್ ಆಫ್ ದಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ರಿಟೈರಾದ ಆಫೀಸರನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾಡಿದರು? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ wire pulling business ಮಾಡುವ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ಅವರುಗಳಿಗೆ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಅವರು ವಾಪಸು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನೀವು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟನ್‌ನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರು ಹೆದರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ "This Government is helpless in not calling him for duty" ಈ ರೀತಿಯಾದ ನಾಲ್ಕು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ dearth of Medical Officers ಇರುವಾಗ Doctors ಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ indiscriminate transfers of Doctors, ಎನ್ನುವಂತೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೂ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳುವಳಾಗಿ ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಿಂಗಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರಕಾರದಲ್ಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ರಾಜಯ್ಯನವರು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ It is not social welfare; it is a social ill-fare" ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೇನೋ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಯುವಕರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೇನು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಪೆಡ್ಯಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೂ ಪೆಡ್ಯಾರ್ಡ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನವರಿಗೂ ಭೇದ ಭಾವಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಣ್ಣ ರಾಯರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಫೆಡ್ಲರ್ಡ್ ಚೈಬಿನವರು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅವರು ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬರು ಕಾರ್ಲೆಜಿನಲ್ಲಿ ಒಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

What is the money that you have spent on these tribes? What are the facilities that you have created for the education of these tribes, what thought you have bestowed to uplift these people who are living in that area?

ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನೀವು ತರುಣರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಕಡಮೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೋ ತೊಂದರೆಗಳಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಾನ್ಸು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಫೆಡ್ಲರ್ಡ್ ಕಾನ್ಸು ಮತ್ತು ಚೈಬುಗಳ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸಾಲದು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಈಗ ಬೇಕಾದರೂ ಇದರ ಸಾಲ್ಕುರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷಿಸಿ ನೀವು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಹಣ, ಧಾರಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಲೇಕೇಜನ್ನು ಏಕೆ ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಸಿ. ಡಿ. ಬಾಣುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಶಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಡ್ ಕಾನ್ಸು ಮತ್ತು ಫೆಡ್ಲರ್ಡ್ ಚೈಬುಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ತಾವು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು 1,700 ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇನ್ನೂ ದೇಶದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟು

ಪರವಶರಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗಾಗಿ ಭೀಷ್ಮಾ ಚಾರ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಇನ್ನಾರು ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಪೆಂಡಿಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಟಾರ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.—ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಟಾರ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮಗೆ ಭಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹೌದು; ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 30-35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬಲ್ಲೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಬತ್ತೇ. ನೀವು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಮೂರು ಮೂರು ಜನರಾಗಿ ಬೇಕು—ಮೂರು ಜನ ನುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು, ಮೂರು ಜನ ರಾಜಯ್ಯನವರು, ಮೂರು ಜನ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು—18 ಜನ ಜತ್ತಿಯವರಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟು ಹಣ ವನ್ನೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಮಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿ ನಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಇದನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಲಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಅಡತಕ್ಕ ಮಾತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನ್ನಣೆ ಇದೆಯೇ? ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಭರವಸೆಯಿದೆಯೇ, ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅದುದರಿಂದ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈಗ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರಾಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.—ಏನು ನಿರಾಶೆ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನೀವು ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ ಎಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ನಿರಾಶರಾಗಿರುವೀ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ವರ್ಷವೆರಾ ತಪ್ಪನಿದ್ದು, ವರ್ಷದ ಆಖ್ಯಾಯಿಕೆ 30-31ನೆಯ ತಾರೀಖು ಪ್ರೆಜರಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು 12 ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರ್ಚು ಹಾಕಿಸಿದರಲ್ಲ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ? ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ನೀವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅವರು

ಮಾರ್ಚ್ 31ನೆಯ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿ, ಅವರು ಬರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ action ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಯಾರ್ಯಾರು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನೀವು ಅದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ತಿರುಗಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅವರು ನಾವು ಕೊಟ್ಟರಲ್ಲವೇ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ' ಎಂದು ನುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಮುಂಚೆ ಹಣ vote on account ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಕೇವಲ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ ಅವರು ಅಷ್ಟೆ ರಾಜ್ಯ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತೀರೇ ಹೊರತು, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ I.V.C. Road ಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೇ ಹೊರತು, ಮಾಡದಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಪಡೆದಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಚಿವರೂ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್ ಫೋರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಫೆನಾನ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸದೆ ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗತ್ಯವಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಈ ನೀರಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಆ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ಕಾಣೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು convince ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೇಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.—ಇದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಕೀಮು. ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಕೊಡದೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ಮಾಡಿದೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ; ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ವಾದಿಸಿದ್ದೇವೆ; ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಅವರಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಹಲವಾರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 5000 ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಿದ್ದರಿಂದ, ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಅನುಕೂಲತೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಅಂಥ ಅದಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ convincing ಆಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರು ಬಹಳ

ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ತೆಗೆಯಲೇ ಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯ ಎಂದು ಯಾವಾಗ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು? ನಮಗೇನೂ ಊಟ ಹಾಕಲಿಲ್ಲವರಾ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಮಾನದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಗೌರವದಿಂದಲೋ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯ ಎಂತಲೇ ಸಂಭೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಥ, ಅವರೊಂದು ಭೀಷ್ಮ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೇ ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿವಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಈ ಮೂರು ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸಾರಿಗೆ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದಿನದಯಾಳುರವರು ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ನಾದರೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇದು ರಾಜಧಾನಿ, ಕಲ್ಯಾಣನಗರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಏನು ಅನುಕೂಲವಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ, ಪೈದ್ಯ ಉಪಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪಾಠಶಾಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪುರೋಹಿತ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು, ಹರಿಜನರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನೆರವಾಗಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri K. NAGAPPA ALVA (Panemangalore).—Mr. Speaker, Sir, I support the demand on Medical, Public Health and Rural Development. We are striving to build a Welfare State and in such a State the health of the people should be very high. The cardinal principles are: prevention of diseases, cure of diseases and maintenance of good health. The span of life in our country has increased to a considerable extent. The population is increasing by leaps and bounds. There is death control to some extent and to balance that birth control is very, very necessary. The living conditions of the people must improve. There should be protected water supply all over the State, drainage schemes must

(SRI K. NAGAPPA ALVA)

be perfect everywhere and unadulterated foodstuffs must be made available to the people in all parts of the country. Prevention aspect has to be given very great importance and it is being given. But after we consider all these aspects, I am compelled to say that the Government machinery has not been moving with the speed that is needed in these days. These are days of speed. In the Second Five-Year Plan we are to spend Rs. 294 lakhs but we will be spending only Rs. 243 lakhs. That means, we will not be spending Rs. 51 lakhs. I feel that at least Rs. 50 lakhs more must be added to the existing demand.

I now come to the hospitals. The condition of the hospitals is not at all satisfactory. In the City and District hospitals we require all the specialist departments. In many hospitals we are not having them. To talk about the standard hospital, the Bowring Hospital, there are a very few specialist departments. You will be surprised to know that in the 'X' Ray Department the machine is very old, the tube is open and we do not have enough technicians.

About the Victoria Hospital certain things were said here. To some extent I agree with them. That has become simply a pile of buildings. The relatives who go there find it difficult to find the patients. It has become something like a market. In this connection, I would like to say that there is no proper distribution of doctors. There should be proper distribution of work and responsibility. In certain hospitals there are many doctors. In the Victoria Hospital, under different categories there are 80 to 90 doctors. I agree with my friend Sri Revannasiddappa that things are not so happy because my experience too is that the nurses or young doctors do not show courtesy and pleasing manners. I do not want to generalise. A good many of them should be given certain lessons and I would like to suggest that a courtesy week should be organised every year. In the Victoria Hospital,

extension of the buildings is going on everywhere but haphazardly. There must be a separate plan and hereafter extension and improvement to the present building should go on rapidly and the hospital must be made a comfortable place for the patients and a place easily accessible to the visitors.

The population, as I said before, is increasing rapidly. We know about the population in this city. Last time, I suggested that a hospital at Malle-swaram must come up immediately and I know that some amount has been sanctioned but the work has not progressed to our satisfaction. In this connection, I would like to say that hospital facilities are not at all satisfactory. I know that buildings are coming up but that is not enough. I may also mention that there is no hospital worth the name in Mysore.

According to the scheme, the Hubli Medical College will cost Rs. 1½ crores. Nearly Rs. 1 crore has been spent but things have not progressed satisfactorily. As it is, there is no full-fledged medical unit and there is nothing like a Medical Jurisprudence Professor, no qualified Reader in Bio-Chemistry, nothing like a laboratory for Hygiene or preventive medicine department and nothing like Pathology. The most surprising thing is that the Midwifery Department is there without any equipment and no delivery at all could take place in that hospital. If you see all round, you will find that there is so much of neglect regarding children's diseases. In this connection, I am reminded that in the Bowring Hospital there is something like a children's ward. That has to be improved to a very great extent and we must have specialists. There is nothing like qualified personnel in anaesthesia and not even proper technicians in Radiology.

5-30 P M.

[SRI K. PUTTASWAMY in the Chair.]

Mr. CHAIRMAN.—What are the facilities that are available then?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—I think it is better that the Government draws the inference.

The hostel building there was opened and it was stopped for reasons well-known. Now the students are not getting food from the hotels. I am only suggesting that the administration must improve. In these days we must arrange for the dividing mess-system in all the hostels that are run by the Government.

Now I would like to say a few words about the pay of Doctors. There was something like increments. I am not at all satisfied. I am sure this august Assembly itself will not be satisfied with that. We have to learn a good many things from Bombay and Madras especially in these things. It is really happy that they offer a minimum salary of Rs. 150 for LMP and Rs. 250 for M.B.B.S. It is a jugglery of words to say that those who go to rural parts will be given some encouragement. What is that encouragement? After they serve for five years in the rural areas, they will get promotion and something more by way of salary. That is not the way we should encourage doctors. There is really no dearth for doctors, if we are to give them proper facilities and proper wage, a decent living to maintain the standards that we expect of them, if we pay them well, and if we provide them with facilities when they go to rural areas, we will have a right to expect better work from these doctors.

Then, Sir, there is nothing like a blood bank. There is of course one, only in name. In my last speech I suggested even the setting up of an Eye Bank. I suggest blood banks even for District hospitals. In Andhra and Madras states and also in Bombay, we have got directors of blood banks. These units should be built up at the earliest time possible, because there is a very great necessity for them in emergencies in surgery and more so in maternity cases.

About X-ray units, I would suggest one or two things. You have not enough technicians and doctors. Doctors are not prepared to work at the X-ray plant and doctors are not anxious to specialise in this branch because this work is rather disgusting

and there is a fear also of X-ray work being dangerous to the constitution. It is necessary that Government should consider about it and pay such people something more and also have more technicians. In this connection, I would like to say that for want of calibration, the X-ray apparatus that was functioning in the Wenlock Hospital, has been lying a waste. No calibration was done. What was the technical difficulty in getting proper persons to calibrate these units?

Now I come to medical education. We are having three colleges—two Government colleges and one private college. I am really pained to say that there is no post-graduate education here. It is more than 30 years since the Mysore Medical College was started and this year we also started the condensed courses of M.B.B.S. A few students were also admitted. So many of the LMPs are awaiting opportunity and that is being denied. At the earliest time, if possible by next June itself, in Bangalore also, this condensed course should be started.

There is a standard prescribed by the Indian Medical Council for Medical Education. To satisfy these conditions, these colleges must be properly equipped, must be properly staffed and in all the teaching institutions, all the specialised units must be there and specialised personnel must be there. But what do we see there today? A feature that is intolerable. Nowhere we find enough staff. Even the equipment is not satisfactory. I have already told you about the Hubli Medical College. Some how or other, things are going on and there is one mistake here which we have to set right if the standard of education is to be kept up and if we have to run these colleges in the way that is desired by the Indian Medical Council. What is happening? Instead of having a teaching cadre, we are having some teachers from the regular services. We are promoting people who work for a number of years as Assistant Surgeons in some Department and they are taken as Assistant Professors, Additional Professors and

(SRI K. NAGAPPA ALVA)

all sorts of things. This should not happen. There must be a teaching cadre. Of course, let us encourage our officers. But at the same time, when we want to have a standard in education, all sorts of considerations, communal and other, should not come in. The teaching cadre must be built up. We must send our people for further studies. They must be specialists and they must teach our boys. At the sametime, we must be prepared to spend and pay heavily wherever necessary to get people from outside, because, even Government has confessed today that we do not have the required number of specialists who deserve to be called as Professors or who are equipped as Professors or Assistant Professors in these colleges.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member will kindly conclude.

An HON'BLE MEMBER.—Sir, how long are we to sit today?

Mr. CHAIRMAN.—It is understood that discussions will close at about six and then the Hon'ble Ministers will reply.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—One word about the Dental College that was started here. Two years ago the college was started and there are 24 students now. There is only a Principal there and no Professors and no technicians. Seventy-five per cent of the expenses are being met by the Central Government but the money has lapsed on so many things. The money set apart for medicines was not utilised and there is something wrong. The money lapsed not because there were enough medicines in the hospitals but on account of the way in which the demands of the doctors were made. I only hope that the Dental College will come up in the next year.

In this connection I am glad that Dr. V. R. Naidu has been appointed as the Director of Medical Services. I can say that he is an authority on medical education and even on administration. I am glad because he has 4½ years of service before him and he can work with security and confidence.

What is wanted is proper appreciation and timely encouragement to the officers in whatever departments they are working.

Mr. CHAIRMAN.—You may please conclude your speech.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—The former speakers were given 40 to 45 minutes. You may kindly give me ten minutes more.

Mr. CHAIRMAN.—Please conclude your speech so that I can call another member.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—About the adulteration of foodstuffs, I have been repeatedly stressing this point. It was painful to hear even from the Central Minister for Health that cent per cent of the merchants do this job of adulteration. I understand instead of these being research in the field by our administration, research is going on by these merchants as to how to adulterate and how to fool the people. It is nothing less than poisoning the people. The Government cannot and should not plead inability and helplessness in these things. If there is a Public Health Act, it must be strengthened further and that must be enforced. The offenders should not be simply fined as in the case of prohibition but should be sent to jails for not less than 7 years. If there is such a strict enforcement of law, this adulteration can be stopped. It is very, very necessary in the interests of the country itself because that will raise the moral standard of the people to a higher level.

About Ayurveda...

Mr. CHAIRMAN.—I am sorry. You please resume your seat.

Sri B. SHAMSUNDER (Bhalki).—Mr. Speaker, I do not want to press what I have been telling since three years. We have debated about the problems of Scheduled Castes for the last three years and we not do know what schemes are prepared for them. It is better if the Government starts a research department for this purpose. We have been telling about the problems of the Scheduled Castes and the Rural Development Department. The psychology of this Government is very

curious and it is just like a woman or a girl who comes with a person for walk. If the person teases her he is not a gentleman and if he does not tease her she thinks he is not a man. It is so wonderful. This is the psychological set up of our people here. Under the Constitution it is laid down that special attention should be given to the Scheduled Castes. We have been demanding this Government to create a separate Secretariat, to have a separate Minister and a separate Directorate for the Scheduled Castes' problems. They have not done it. Last year I have sent telegrams to Kerala, Andhra and Madras Governments requesting them to inform me the amount they have allotted in the Budget for the Scheduled Castes and the rural population in those States. It is two times bigger than what this Government allots. This Government has not given any attention to this problem. Our Scheduled Castes' problems come under the Rural Department and you have allotted a crore and odd. For this department there is not one but two Ministers. I do not know how they sleep on one bed. If only you take a walk from Vidhana Soudha to Victoria Hospital, you can see a number of beggars and sick people. The number of rotten bodies tottering in the streets will show how far we are sincere. I should say that there is no Health Department at all. It is only an organisation for feeding the officers of the State. It is not a Health Department for helping the people of the State. It is a creation of the officers of the States to have their own kith and kin well provided. Unless you have a separate department for the Scheduled Castes you cannot solve the problem. The lot of the Scheduled Castes can be improved if there is separation of the Scheduled Castes Department from the Rural Department. You must create a separate Secretariat, separate Directorate and a separate Ministry for the Scheduled Castes and amounts should be allotted based on the proportion of the population of the Scheduled Castes. The Health Minister knows that they need more and the Minister for Social Welfare also knows it. The person who has disease, who is suffering, who is

illiterate and who is backward needs more attention than those who enjoy robust health as our Ministers. The Scheduled Caste people in the country are the most down-trodden; So everybody says; all the Congress Ministers and the Congress Members have made it a point to write in their biography that their hobby is service to Harijans. But what have they been doing? They say that all these 30 years they have been serving the Scheduled Castes. I do not know how far that has contributed to the programme of upliftment of Scheduled Castes. Nothing has been done. The Finance Minister has not mentioned anything about the Scheduled Caste problem in his Budget speech. Only a passing reference has been made. Whereas the Constitution wants every State to pay special attention to the Scheduled Castes problem. What is the Scheduled Caste Department, which is nowadays called the Welfare Department, doing? It is just like a Post Office. Our Officers, the Director and Deputy Directors, cannot do anything. They have to simply depend upon Social Welfare Officers in almost all the Districts. They are at the mercy of the Collectors, Tahasildars and others. A very meagre budget is provided for them and even from that budget, there is always a lapse. Yesterday I received news from Gulbarga that this time also the amount which was allotted for Gulbarga Hostel has lapsed and that is to the tune of Rs. 50,000. That is the interest they have been taking in the welfare of the people. How many schools were started? How many new hostels were started? Very few; yet you say you have been doing something. Certainly, it is not the business of the Government only to propagate; the Government is the custodian of the people at large.

SRI ANNARAO GANAMUKHI (Minister for Education).—More than 50 hostels have been started last year.

SRI B. SHAMSUNDER.—What is the condition of the hostels? I have started myself 28 hostels in Hyderabad area. The Gulbarga hostel has been started by me. There are more than 200 inmates. No doubt so many hostels have been started. But what

(SRI B. SHAMSUNDER)

is the condition of these hostels? The inmates have no clothes; the meals are very meagre. Once I had been to a hostel. They were having dhal which was just like hot water for bathing. Such are the meals given to them. So far as beddings are concerned, it is inadequate. No doubt Rs. 1,000 have been allotted to that hostel. How can it be spent for 200 students? You calculate it for a year; then you will come to know how much you have been spending. It is the duty of the Hon'ble Minister to stand up to the occasion and fight for it. No doubt you are a Member of the Government; but you are one of the components; so long as you are there, it is your duty to fight out and get 30 lakhs or so for Scheduled Caste people which is due to them. There is a problem in India which is called the refugee problem. After the partition of India, only ten years ago, that problem came into being. To solve that problem, the Central Government and all other Governments started departments. They have spent crores of rupees; whereas the Scheduled Caste problem has been there since centuries and thousands of years in the country; what amount the Government have spent for the solution of this problem, not in lakhs, in crores and crores. You admit yourself and your religion admits that they have always been kept at a respectable distance; they have never been allowed to go near; they have never been allowed to touch water. In the same way as you have started a separate Department for refugees, you must start a separate Department and separate Secretariat and a separate Ministry for the amelioration of the Scheduled Castes and you must also recommend to the Central Government to start a separate Department for solving the problem of Scheduled Castes. Unless this is done, I am sure nothing will come out. Certainly the people may come and go out; for the past three years I have said the same thing. I am sorry to repeat the same thing again and again. Three years have elapsed after I came here. I have repeated it several times. Once we

find that what we have said is not taken into consideration, we are made up of such stuff that we will take it as an insult. You hear patiently and make all the promises, rosy promises from your rosy lips. But they are never given effect to. Your heart is never melted. It is no use. I request the Members of the House that if they are really in sympathy with the problem of Scheduled Castes to come out of the Congress or force the Congress or the Government to accept our demand. Otherwise, there are other means and other ways which will not only be dangerous to this Party or the Government but even dangerous to the entire country. Thank you.

6 P.M.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಮಾತನಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮೆಡಿಕಲ್ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮರಿಯಪ್ಪ ನವರು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು. ಅವರಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈಗ 3,10,57,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್‌ಗಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರತ್ತ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು 13 ರಿಂದ 14 ನಯೇ ಪೈಸೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯ ಎಂದು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಾದೆಯು ಮೂಡಿದೆ. ಈಗ 13-14 ನಯೇ ಪೈಸಾ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಬಹುದು, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮರಿಯಪ್ಪನವರಿಗೆ ಈ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನರ ಶಾಸದ ತಾಪ ತಟ್ಟೆಯೇ ಬಾಯಿರೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾ ರೇನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣದ 3 ಪಟ್ಟಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕಿಲ್ಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಜನರ ಕೊಗು ಪರಿಣಾಮ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವೇದವಾಕ್ಯವಿದೆ. ಇದ ನ್ನಾದರೂ ಗಮನಿಸಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಹೆರ್ರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರು ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿರು ವುದು ನಮ್ಮ ನುಡ್ಯವ. ಮಕ್ಕಕಡೆ ಈ ಅನುಕೂಲತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದೇ ಇರುವವರು ಹೆರ್ರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪರಿಪಾಠ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಕೂಡ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಆ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಡಾಕ್ಟರೇ ಹೆರ್ರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲ ವಿನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಭಾಗದ ಜನರೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಆರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದವರು

ತೂರರು ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಕನಡ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಾದಮೇಲೆ ಇಂತಿಂಥ ಪರಿಪಾಠ ಮಾಡಿದೆ, ಇಂತಿಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ, ಇಂತಿಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದರೆ ಬರೋಬರಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಡಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಸ್ಕಾನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡು ಅವರು ಬಂದದ್ದು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನ ವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆ ಅನುಭವಸ್ಥರು ದಕ್ಷರು ಎಂದು ಹೆಸರು ಇದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಸೆಂಬ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರ್ ಆದ ಅಂಬಿ ಅವರು ಕಾಯಿರೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಇನ್ನೇನು ಅವರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರು ಅಂತ ಅನ್ನುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡು ಅವರ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಗುಣಮುಖರಾದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಾದ ಮುರನಾಳ್ ಅವರೂ ಕೂಡ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ ಬಹಳ ಚಿಕಿತ್ಸಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಡಾ|| ಅದೀಶವಲು ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ನ್ಯಾಯಬುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿ ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಶಾಸ್ತ್ರ, ಧರ್ಮದೊಳಗೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮೈದೂರ ಸಂಗಡ ಎರೋಡ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು, ಡಾಕ್ಟರು ಇವರ ಎರೋಡ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಕಷ್ಟವಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಜನರ ಆರೋ ಗ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿದರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರು ಇಂತಿಂಥ ಕಪೆ ಫರಕೆ ಇದೆ. ಹಾಗಿದೆ, ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಚೆರೋ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 100ಕ್ಕೆ 90 ಜನ ಕೆಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪಗಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿ 2 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಾದ್ದಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಫೀಜು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲಂಚದ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಹೈದರಾ ಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಜನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಉರ್ದು ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಎರಡೇ ಬರುವುದು. ಉರ್ದುನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ:—ಅದೇ ಇನ್ನು ಕ್ಯಾ ಹೋತಾ? ಭಾಷಾಂತರಕಾರ ರೋಗಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ತಲೆ ನೋಸುತ್ತದೆ. ಶಿರ್ ದುತ್ತಾತಕ ಸಾಬ ಇಸೇ A.P.C. ಪೌಡರ್ ದೇವ್.

ಇಂಥಾ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ

ಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಕನ್ನಡ ತಿಳಿದವರನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದರೆ ಬಿಷದಿ ಇಲ್ಲ, ಬಿಷದಿ ಇದ್ದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರ್, ಬಿಷದಿ ಎರಡೂ ಇದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಹೆರ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇತರ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಹೆರ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಏನಿದೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೇ ಇದ್ದುದು ಉಂಟು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ warn ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇದ್ದೇನೆ.

ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಡಿಸ್ಟೆನ್ಸರಿ ತೆಗೆಯಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡ ಕೊಡದು. ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತತ್ಯೆಗೆ ಬಂದಂಥ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರೈವೇಟ್ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಬನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಸಂದರ್ಭವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ದವಾಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಷದಿ ಕೊಡುವ ಪರಿಪಾಠ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮನೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳು ವಂಥ ದೂರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಕೂಡದು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮೆದಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ ಇದ್ದೇನೆ. ಆಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಾಕರವರ್ಗ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶವ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನು ಕೂಲತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಖೂನಿ ಆದಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿ ನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಶವವನ್ನು ಶವ ಪರೀಕ್ಷೆ ಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಋಷುವತ್ತಿಗೂ ಅವಕಾಶ ವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೆಲ ಕೆಲವು ಸಲ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಆಗುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ MBBS ಆಗಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಬಂದಿರುವ ಡಾಕ್ಟರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮನುಷಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಕ್ಟೀಕಲ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಆಯುರ್ವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ|| ನಾಗಪ್ಪ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್)

ಆಲ್ಯಾ ಅವರು ಈ ಆಯುರ್ವೇದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಶ್ರೀ ಮುರಿಯಪ್ಪನವರು ಆಯುರ್ವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಇಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಲದು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜಿಗೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶುದ್ಧ ಆಯುರ್ವೇದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜಿಗೆ, ತ ರಾನಾಥ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ವಿಜಾಪುರದ ಶುದ್ಧ ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಕೋರ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಆಯುರ್ವೇದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ತಯಾರಾದರೆ ಅಂಥವರು ದೊರೆ ದೊರೆವಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ದೊರೆತು ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಡಾಕ್ಟರರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. MBBS ಆಗಿರುವ ಅರೋಪತಿ ಡಾಕ್ಟರರು ಇದನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಆಯುರ್ವೇದದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅನೇಕ ತರದ ಶೂಷಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಫಾರ್ಮಸಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಔಷಧೋಪಯೋಗಿಗಿಡ ಮೂಲಕಗಳು ತಿರಸಿ ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗಲ ಕೋಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೆರಕರ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಲಬು ಮುರಿದರೆ ವನಸ್ಪತಿಯಿಂದ ತಯಾರಾದ ಗುಳಿಗೆಗಳಿವೆ. 3-8 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುರಿದ ಎಲಬು ಹತ್ತಿಗಟ್ಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿರುವ ಈ ವಿಷಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕಂಠಿಯವರಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲಬು ಮುರಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಕೂಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ತೊಪ್ಪಲಿನ ರಸದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಆಕಳ ಹಾಲು ಕುಡಿಯಲು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಆಡಿನ ಕಾಲಿನ ಎಲುವು ಮುರಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಎಲುವು ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಎಲುವು ಮುರಿಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಸಹ ಮುರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಗುಂಬೆಯ ಹತ್ತಿರ ಇಂಥದೊಂದು ಔಷಧವನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಔಷಧಿ

ಗಳಿವೆ. ಶತಾವರಿ ಸರ್ಪಗಂಧಿ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತಮ ಔಷಧಿಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಗಿಡ ಮೂಲಕಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಔಷಧ ತಯಾರಿಸಿ ಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಲೇಬರ್ ಹಚ್ಚಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲು ಅದನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಳಲೇಕಾಯಿ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಚಾಂಗಸಿರ್ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿಯೆಂದು ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿದೆ. ಎಂಥೆಂಥಾ ಡಾಕ್ಟರರು ಕೈಬಿಟ್ಟು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಈ ಔಷಧದಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುದ್ದು ಬರ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯುರ್ವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾನು ಅರೋಪತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಧವಿದೆ. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬಹಳ ಸುಲಭ, ಹಣವೂ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಾಂಗ ವಾಯುವಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ರೋಗದ ಮೇಲೆ ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧಿಗಳಿವೆ. ಪಾರಾಲಿಸಿಸಿನಿಂದ ಮೀಡಿತರಾದ ಅನೇಕ ರೋಗಿಗಳು ಗುಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜಿ. ಮಂಜಪ್ಪ, ಮುರಿಯಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಭವ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಕಲ್ಪದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಹ ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿದೆ. ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ವೇಳೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಅದರೂ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ದೊರೆತದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾಕ್ಟರ ಕರಿಸಿದಪ್ಪ, ಡಾಕ್ಟರ ಆಲ್ಯಾ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ವಿರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವೇಳೆಯು ಮುಗಿದದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳದೆ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—There are three Ministers to reply and they say that they want two hours. So, I now call upon Sri T. Subramanya, Hon'ble Minister for Law, to reply.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ.....

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, it is already 6-20 P.M. and you say that the Ministers require two hours to reply. It would be too late. Why not they reply tomorrow, Sir?

***Sri T. SUBRAMANYA** (Minister for Law, Labour and Local Self-Government).—I will not take much time. I would like to help my friend Sri Arumugham to go home early. I would be able to finish within 15 minutes. The allotment for rural development is Rs. 1,65,85,000. A point was made out in this House that this allotment is too low, and that it ought to have been double that amount at least. I would like to remind this House that hereafter for all rural development initiative is taken by the local bodies and they have to implement the schemes and the local bodies, both the village panchayat and the taluk board, have been assigned about Rs. 2.4 crores that means Rs. 2,40,00,000 for this year under the revenue assignment. So for rural development it is not only this amount alone that is available, but you have Rs. 2.4 crores made available out of the amounts assigned to the local bodies plus also the amounts available in connection with the community development and national extension service schemes. There will be sufficient money and I hope the local bodies will be able to spend the entire amount with the technical assistance that we will be making available to them and hence I am of opinion that the allotment is quite sufficient. Merely making allotments and making them lapse after not being able to spend is of no use. We have taken the practical view of the whole affair and we have allotted Rs. 1,65,85,000.

Another point was made that we will not be able to give water to all the villages within six years. A doubt was expressed by one Hon'ble friend that we have not got sufficient resources or even if we have resources, we will not be able to give one well for every village during the next six years. This was a doubt expressed. By our performance in the last three years I can confidently say that we can with the present staff reach the target that we have set before us. We have carried on a detailed survey with regard to our villages. There are 25,978 villages in the State. Out of these, 6,200 villages have no wells, no

drinking water facilities of any kind. It is our desire to give each village one drinking water well and therefore we have planned to give 6,200 villages, each a well during the next six years. That means on an average about 1,000 wells per year. Taking our performance during the last three years I have to tell the Hon'ble friend sitting here that we have been able to convert 3,400 wells in three years, on an average about 1,100 wells a year. Keeping to that very figure which, according to our capacity we are capable of performing, I submit that we can reach the figure of 6,200 wells in six years and that is the target that we have placed before us and I expect that we will be able to fulfil it.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—It is my opinion that there is something basically wrong in the policy that is followed in this regard. Instead of providing separate wells to the Harijans out of the separate funds earmarked for the purpose the Government should adopt the policy of providing general wells out of general funds and save unnecessary commotion and hatred and other things. Thereby, instead of six years, within three years you will be able to achieve the target.

Sri T. SUBRAMANYA.—My friend seems to have misunderstood me. The policy of the Government is not to give separate wells to Harijans alone and there must be general wells which can be used by the other people including also Harijans and other Scheduled Caste people but if there are instances where the Harijans live separately and they are without water supply, Government cannot withhold giving separate wells to them. We have to provide those helpless people with drinking water wells, but the general policy is there and the other thing that I mentioned is only an exception.

Now we can give 6,200 wells to those 6,200 villages in six years. That is the point that I was making; whether they are Harijans or not, whether there are other high caste people, as they call them; neither of them have any wells there; therefore we want to provide at least one well per village

(SRI T. SUBRAMANYA)

hin the ne xt six years. Out of the wit000 villages that we have according to our calculation, for every 300 of the population, one well is required. If we have to fulfil that target, we have to give about 19,000 wells. That I submit we are not capable of performing in the next six years; but we have other schemes also. We have to convert step wells into draw wells, we have also to make facilities available for drinking water in places where we cannot sink a well at all. There are some ponds which must be rectified; pure water must be made available to the people there. These are some of the schemes. Along with these, we have the national rural water supply scheme. For about 175 villages, schemes have been sanctioned; I may be wrong in the figure. 20 villages are already served and we are sending another 200 schemes to the Government of India for getting sanction. All these depend upon the capacity of the village panchayat or group of villages to maintain the supply system. If they have not got the capacity to pay for the maintenance charges, we will not be able to help them and go on subsidising them every year. Therefore we have said that village panchayat or a village which wants to take advantage of the national rural water supply scheme must have the capacity to contribute 25 per cent of the capital outlay and also they must be capable of meeting the maintenance charges every year. With that condition we are going to have the national rural water supply scheme applied to almost every village which is ready. We will have covered about 400 villages in the course of two to three years. Some more villages may come every year; as and when they come before us with the request, we are going to give them. But the Government will provide wherever it is possible national rural water supply scheme. If that is not possible, we are going to give them drinking water wells. That is the policy of the Government which we are following.

So far as roads—communications are concerned, it is the primary duty of

the local bodies to provide roads. It was the obligatory duty of the District Boards and other local bodies to maintain their own roads; it is their duty and not the duty of the Government, but we have not kept quiet there. After allotting the obligatory duty to the local bodies, we are also trying to help them every year by grants; every year we have been giving grants from Rs. 9 lakhs to 15 lakhs to the various District Boards so that they might repair their old roads, and also open out new roads. Last year, either the old roads have been repaired or new roads have been laid. In all there were 195 roads and the total length of the roads would be about 950 miles; either they have been repaired or new roads have been taken up. I have not got the break up figures and this is only with reference to 11 districts. I have not got the figures for the other 8 districts, but in 11 districts we have opened out new roads to a length of 950 miles. Hereafter we are making enormous grants of land revenue assignment to local boards, taluk boards and village panchayats. It is their obligatory duty to take up these roads.

6-30 P.M.

But we are not satisfied with that and so we have another scheme wherein Government in the P.W.D. have taken up the responsibility of making one approach road from every village to the nearest main road. The road will be formed, metalled and then handed over to the local board for maintenance. That will cost about Rs. 10.20 lakhs. We may not be able to achieve that target in the course of 6 years. You will kindly see that in the budget we have provided about Rs. 50 lakhs for rural roads. Under "81 Capital Outlay on rural communication" there is a provision of Rs. 15 lakhs for construction of missing links to village roads, Rs. 10 lakhs for construction of bridges and culverts across rivers and nallas, Rs. 15 lakhs for bridges and village roads, etc., In the course of the next 6 years we hope that we will be able to give one road for every village. The total length to be covered

is about 17,000 miles. That will be the responsibility of the Government which we have taken up on our shoulders willingly and voluntarily. We have provided about Rs. 6,000 per mile of new road. It may be that the provision that we have made is not enough and that it may be stepped up. Instead of Rs. 50 lakhs we may step it up to Rs. 100 lakhs if the execution of the work is rapid and if funds permit us to do so. Therefore, we have not neglected rural communication at all. We have been doing our utmost to help local boards in building up a sound and useful communication in the rural area.

Hon'ble Members will also kindly bear with me when I say that in the year 1957-58 the budget provision for rural communication was Rs. 17,54,000; in 1958-59 it rose to Rs. 21,54,000 and in 1959-60 the budget provision was Rs. 21 lakhs. I have not got the up-to-date figures of expenditure for 1959-60 because most of the bills have come up for payment in the month of March, but I have got figures of expenditure for 1957-58 and 1958-59. In 1957-58 out of a budget provision of Rs. 17 lakhs and odd we spent about Rs. 15,56,000 and so the amount that lapsed to the Government was very little. Similarly, in the year 1959-60 also we have been trying to spend the amounts allotted for various heads and we are very anxious to see that no amount is allowed to lapse.

There was an allegation that we make allotments late in the year. I do not want to praise our own efforts, but it is my duty to bring it to the notice of the House that for the first time in the history of any Government allotments were made to the different departments on the 6th of April 1959, 4 or 5 days after the budget was passed and in the month of May we sent the amounts to the several districts and divisions so that they might take up the works and see that no amount lapsed. It will thus be seen that we have been doing our best, but the task before us is of a very great magnitude. We cannot achieve the result of having one road for every village, piped water supply for every

village, tarred road for every village and town in the course of one or two years. It will take time, but you must kindly look to our desire and anxiety and you must also look to our sincerity of purpose in working out these details and trying to give the required facilities at the door of each village. The House will kindly appreciate our effort in this direction. That is all what I wanted to say and I do not want to take much time of the House. Thank you very much.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—There is departmental delay.

Sri T. SUBRAMANYA.—In the National Rural Water Supply Scheme there is some delay because we have not got trained health engineers. We have not got sufficient pipes, cement is not forthcoming, contractors do not take up the work and even if they take up the work they give it up in the middle and they want more money. All these factors contribute to the delay in the execution of the National Rural Water Supply scheme; but, so far as drinking water wells are concerned, we have taken up moreworks on hand. I have given the figures of only completed works during the last three years. In spite of all the delays that the Hon'ble Member is complaining of, we have been able to build 3400 wells in 3 years. Keeping that achievement in view we say that we will construct about 1000 wells per year.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—You have neglected sanitary and drainage facilities to the Harijan localities. Government should issue definite instructions to see that whenever grants are made in the first place they must be spent to improve the sanitary and drainage facilities in the Harijan localities as they have been neglected.

Sri T. SUBRAMANYA.—This is a new point which is being raised. It was not raised in the debate. We have not been neglecting rural sanitation and health. I have not got the figures here.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—You have not given these facilities to Harijan localities.

Sri T. SUBRAMANYA.—Here I beg to differ from you. To some extent it may be true that we have not been able to complete the works, but whenever we have house grants to municipalities or local boards we have made it a condition that the work must be taken up in Harijan localities. And the municipalities and the local boards together with the Government grant and their matching grants have tried to improve the Harijan localities. I have examined this myself and I can assure you that we have done our best in the circumstances.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—In some of the integrated areas like Gulbarga, Raichur and Bidar the Harijan localities have been neglected. I hope the Hon'ble Minister will look into the matter.

*ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ (ವ್ಯವಸಾಯ, ಅಬ್ಬಾರಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ (Social Welfare Department) ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಈ ಇಲಾಖೆ ಸಾಧಿಸಿತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನಾನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಾಮ ಸುಂದರಂವರು, ಈ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ 40 (A) ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದೇನಿದ್ದರೂ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಷ್ಟೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ (a) ಮತ್ತು (b) ಎಂದು classify ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ministry ಇರಬೇಕು, ಬೇರೊಂದು ಇಲಾಖೆಯು ಇರಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯೆಂತಲೇ ರಚನೆಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ದೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಒಬ್ಬ IAS ದರ್ಜೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಲ್ಡ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಒಂದರೂ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಅಫೀಸರುಗಳೆಂದು ಇದ್ದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್

ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರುಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಎರಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ, ಈಗಾಗಲೇ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳೆಂದು ಇರುವವರನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ ನೇಮಿಸಿ ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಪುರೋಹಿತವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕವೂ, ತಹಶೀಲ್ದಾರರುಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟೀಕೆ ಸಾಧುವಾದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1958-59 ರಲ್ಲಿ 79 ಲಕ್ಷ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿತ್ತು. 1959-60 ರಲ್ಲಿ 9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು ದುಡ್ಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಾಡಿ 1 ಕೋಟಿ 23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಈ ಸಾಲಿಗೂ 1 ಕೋಟಿ 31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಇಬ್ಬರಿಂದಲೇ ನಾವು ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವು ಕೂಡ ಬಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರವೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ಬಾವಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣ, ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—Sir, they should be provided with working capital also. Otherwise it will become unproductive and a waste.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದೆ. ನಾವು ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುತ್ತವಹಿಸಿ ನಣ್ಣು ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಶಹ ಆಗಿಯೂ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ 20 ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎದ್ದಾ

ಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕಳೆದ 1959-60 ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು 45 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 30 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ, 15 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ಯಾಗಿ ಎರಡು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳೂ, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ 22 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಅವು ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 69 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ತರ್ಫಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಳಿತದ ಚರಿತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ದ್ದಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಗಾಧವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಈ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.— That is surely welcome but we should not encourage communal hostels.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ Communal Hostel ಗಳನ್ನು ನಾವೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ನುಮಾರು 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಂದಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರವೇಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ, ಇವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ CIT ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮತ್ತು ನರಸಿಂಹರಾಜ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆ ಯಾದುವು. ನಾವುಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಓದಿದವ ರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.— There was a time when that was necessary. But now all these Hostels should be converted into General Hostels.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಏನು ಸಲಹೆ ಇದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ನೂರಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹರಿಜನ ರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.— When such a policy is insisted upon by the Government, the students are unable to bear this exorbitant boarding charges; Harijans are also given a protection under the Constitution. I request the Government to meet the entire charges.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ

ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ನಾದರೂ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಾಸ್ಟಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೂರಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಜನ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಕಮ್ಯೂನಲ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಉದ್ವಿಗ್ನವಾದುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಪಂಗಡಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರದೆ ಒಂದಾಗಿರಬೇಕೆನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.— After your entry into the Cabinet, we see a new exuberance and enthusiasm. We appreciate you. But there is some change in the policy; you are giving money earmarked for the amelioration of the Scheduled Castes for the construction of hostel buildings. This is superfluous, because the Government will be paying rentals for hostel buildings throughout the State for all hostels. Therefore, it is better that that particular policy is stopped.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಿಕರ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯವು ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೇ ಇನ್‌ಸ್ಟಾರ್‌ಮೆಂಟು ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ, ಎರಡನೇ ಇನ್‌ಸ್ಟಾರ್‌ಮೆಂಟು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸ್ನೇಹು ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗದೆ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಆರೋಪನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ Amelioration of Backward Classes ಗಾಗಿ 70,00,300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ)

ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದರ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ನಾವು ಒದಗಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಕ್ಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಈ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಈ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ನಾನು, ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಅವರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ, ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಮೂರು ಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಭವನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಿಜನರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನೇನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿತೋ ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—It is a wrong policy. Just because the previous Government has done it, you should not commit the same mistake.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಲಹಾಸಮಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬಹುದು. ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗ ಇದನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೇ, ಬೇಡವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನು Women and Child Welfare Centres, ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 48-50 ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವು. ಈ ವರ್ಷ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 50-60 ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರೆದು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಾಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸ, ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು

ಕೆಲಸವು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 45 ರಿಂದ 50 ಕಾರ್ಲೊನಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—In regard to agricultural colonies, last year and this year, eight lakhs of rupees have been allowed to lapse, especially under the Centrally sponsored schemes pertaining to agricultural colonies. Therefore, as far as possible, moneys should not be allowed to lapse.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅವರೇ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಲೊನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಅವರು ಎರಡನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ವಿದ್ಯರೂ ಇನ್ನೂ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾಂಕಾತವಾಗಬಹುದು. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಲು ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅಥವಾ ಮಂಜೂರಾತಿ ಬರುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಇರಾಬೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮನೆಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಸರಕಾರದ ತೀವ್ರ ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಿಗೂ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ವಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು 1,000 ರಿಂದ 4,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಕೊಡುವ ಸಾಲವನ್ನು 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಆರೋಚನ ಸರಕಾರಕ್ಕಿರುವ ಕಾರಣ, ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಣ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದು ಅವರ ಕೈಗೆ ಸಿಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

7 P.M.

ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಒಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ

ಯವರಾಗಲೀ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಾಗಿದ್ದು ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ 100 ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ತರಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಬಾವಿ, ರಸ್ತೆ ಮೊದಲೊಂದು ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಬ್ ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು, ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದ ರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ 10 ರಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವರಂತೆ ಬೇರೆ ಯಾರು ಬಡವರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನು ಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜನರೂ ಫಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 50 ಭಾಗ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ 100ಕ್ಕೆ 5 ಭಾಗ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಹರಿಜನರು ಕೊಡಬೇಕು, ಉಳಿದ 95 ಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ಹಾಕಿ ಬಾವಿ ಗಳನ್ನು ತೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಕೊರತೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವ ಬದಲು ಒಂದೊಂದು ಊರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, 3-4 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಂಥವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 5-6 ನೆಲ್ಕಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. 10-20 ಬಾವಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಅನುಕೂಲಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಗೆ ಸಪೋರ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಬಾವಿಗಳಿಗೂ ಹೋಗುವ ಕಾನೂನು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹರಿಜನರದ್ದೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರದ್ದೇ ಆಗಲೀ ಆ ಭಾವಿ ಗಳಿಗೆ ಪೋರ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯತೆ ಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ, ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸಿನವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದಳತದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗಂಧವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವ ರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷ

ಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾ ಗಿತೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ಶಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡ ಮೇರೆ 18 ಜನ B. D. O. ಗಳನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರಿಬುವೆನ್ ರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಿ 14 ಜನಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಾಂತ್ ಆಫೀಸರ್ ಸ್ಪೆಷಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ 32 ಜನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟ ರಿಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ಇಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ 32 ಜನ ಪದವೀಧರರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗಂಧವರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ 22 ಜನ ಕಮಿಷಿಯರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಗಳನ್ನು ಕಳೆದ 5-6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ತಹಶೀಲ್‌ದಾರ್ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ನೇಮಕದ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಟೆರೇಮೆನ್ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಆ ಸಮಿತಿಯಮೂಲಕ ಆದಳತದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಹಶೀಲ್‌ದಾರ್ ಮತ್ತು ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡುತರಹ ನೌಕರಿಗಳಿಗೂ ನೇಮಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜಾಗೃತವಾಗಿ 18 ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ರಾಗುವುದು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಕಳೆದ 1-11-1956 ರಿಂದ ಎಂ- ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಂದರೆ ಕ್ಲಾಸ್ I, II, III, ಮತ್ತು IV ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟ ರೆಕ್ಯೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತೋ ಆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನವರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂಕೂಡ, ಆಫೀಸರಿಂದ ಮೊದಲೊಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕೇಡರ್ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣ 32 ಜನ ಪದವೀಧರರಲ್ಲಿ 62 ಜನ ಇದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಎಲ್. ಮತ್ತು ರೋಯಲ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಓದಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಯಾರು ಪೆಲ್‌ಕೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ಇರಲಿ ಅವರನ್ನೇ ಎನ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ರಾಜಯ್ಯ)

ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಮರಾಯ ಜನ ಅರ್ಬಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದೆಹಾಗೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಮತ್ತು ರೋಯಲ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಪಾಸಾಗಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನೂರಾರು ಜನ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಬಂದಿದ್ದರು. ಈಗ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ಜನ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿರುಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—

The quota of reservation should be kept up in Government concern and factories. I have made that suggestion during my last Budget speech also.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇದೆಯೋ, ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆಡಳಿತ, ಕಂಪ್ಲೋರೆ ಎಂದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಿತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಕಮಿಷನ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕೂಡ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮೊದಲೊಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಆಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಲನರಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಯೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸದೆ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು. ಸಮಸ್ಯೆ ದೊಡ್ಡದು. ಅಲ್ಲದೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಕಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಂಗದ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ, ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇವರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ದೈರ್ಯ ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ನಾನಾ ತರಹ ಅಪಪ್ರಚಾರಗಳು, ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಸಹಜ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಥವರು ಎಂದು ಹೆಸರು ಹೇಳದೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಆಗುವಂತಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಪ್ಪುಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಆಗಲಿರವ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ ತಾವು ಏನು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಆಗಲಿರವ ತೋರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಒಂದು ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೇನೂ ನಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ನೂರಕ್ಕೋ ಸಾವಿರಕ್ಕೋ ಒಬ್ಬರು ಹರಿಜನಮುಖಂಡರುಗಳ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಪ್ರಸಂಗವಶಾತ್ ಒಂದೆರಡು ಅನಹನಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೇಳದೆ ಮೂಗಮ್ ಆಗಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅದು ಕೆಲವು ಅವರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೂ, ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರುಗಳ ಮೇಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅನಹನಿ ಮತ್ತು ಅನೂಯಿಯೆಂದರೇ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನಾನು ಇನ್ನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಈ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣಶಾಖೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಏನೋ ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವು ನೇರವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈಗಲೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೋ ಬಡವರಾದವರಿಗೋ, ಹರಿಜನರಿಗೋ, ಗಿರಿಜನರಿಗೋ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನೂ, ನರ್ಸರಿ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನೂ, S.S.L.C. ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೆ ಒದತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ಈ ಜನರಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ದೊರೆಯುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಆಗ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಹಾಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನಗಳು ದೊರಕದೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ: ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಏನೇನು ಧೈರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಯಾರಾರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೋ ಆ ಇರಾದೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಇದು ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಇರಾಪೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಇರ್‌ಫೇರ್ ಇರಾಪೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇರ್‌ಫೇರ್ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಈ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಇರಾಪೆಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ

ತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಾವು ಮೊದಲು ಭಾರತೀಯರು ಅನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕರಾದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲರಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—There is a kernel of truth in what you say and what the Hon'ble Members also say. You are creating a vicious circle on account of your uncontrolled tongue.

Sri N. RACHIAH.—It is a very uncharitable remark. Sometimes my Hon'ble friend loses his balance. Any way what he says I take sportingly. With these few words I assure the Hon'ble Member that if he has got anything to be done, so long I am the Minister, I will not give room for any ill feeling. Even on behalf of my friend Sri Basa-valingappa I can assure the House and the entire State that we have not attempted to wound the feelings of anybody. What the Hon'ble Member has got in his mind is a wrong impression. We are responsible people and we have been carrying out our work cautiously and with all sense of impartiality. I once again request the Hon'ble Member and the House that if there is any impression in their minds

that we are not acting properly they can come and discuss with us and we will see that these impressions are removed in the best interests of the State. With these few remarks I commend the Demands for the acceptance of the House.

Mr. SPEAKER.—May I know how much time the Hon'ble Minister for Health wants to reply?

Sri K. K. HEGDE.—At least one hour.

Mr. SPEAKER.—We can have the reply of the Minister for 1½ hours, between 1 P.M. and 2-30 P.M. tomorrow and after that non-official business will be taken up. There will be no tea recess tomorrow. The House will now rise and meet tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Twenty Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday, the 6th April 1960.
